Sammanträde i barn- och utbildningsnämnden

Tid och plats för sammanträde

Fredagen den 13 februari 2026, kl. 13.00. Frösjön/Lockvattnet, Västra Storgatan 15, Gnesta

Gruppmöten

Respektive partigrupp anordnar själva sina gruppmöten

Förslag till justerare

Ordinarie: Pernilla Lövström (M)

Tid och plats för justering

Protokolle justeras i direkt anslutning till sammanträdet.

Handlingarnas tillgänglighet

Beslutsunderlag till ärendena i kallelsen finns på www.gnesta.se samt för läsning digitalt på servicecenter.

Frågor om kallelsen och ärendena besvaras av sekreteraren, tel: 0158-275 000.

Dagordning

Sammanträdets öppnande samt upprop

Val av justerare och tid för justering

Godkännande av dagordningen

Nr	Diarienummer	Ärende
1	BOUN.2025.134	Verksamhetsplan 2026

Nicklas Mattsson
Ordförande

Marie Solter
Sekreterare

Upprättad: 2025-11-26
Diarienummer: BOUN.2025.134

Barn- och utbildningsnämnden

Verksamhetsplan 2026

Förslag till beslut

1. Barn- och utbildningsnämnden fastställer verksamhetsplan för 2026-2028.
2. Barn- och utbildningsnämnden fastställer barn- och elevpeng för förskola, pedagogisk omsorg, fritidshem, grundskola och anpassad grundskola för 2026.

Sammanfattning

Ärendet gäller fastställande av barn- och utbildningsnämndens verksamhetsplan för 2026–2028. Verksamhetsplanen utgår från kommunens Framtidsplan och beskriver nämndens inriktningsmål, fokusområden, prioriterade uppdrag samt budget. Beslutet omfattar även fastställande av barn- och elevpeng för 2026.

Bakgrund

Inför varje nytt år beslutar kommunfullmäktige om Framtidsplan för Gnesta kommun. Utifrån Gnesta kommuns Framtidsplan beslutar sedan respektive nämnd om sin egen verksamhetsplan med verksamhetsbeskrivning (verksamhetsfokus) och mål (prioriterade uppdrag) med tillhörande mått och indikatorer för uppföljning samt budget per verksamhetsområde.

Ärendebeskrivning

Ärendet gäller barn- och utbildningsnämndens verksamhetsplan för 2026-2028. Dokumentet innehåller nämndens inriktningsmål, indikatorer, fokusområden och prioriterade uppdrag samt kommunens budget för 2026 samt plan för 2027-2028.

Nämnden arbetar fortsatt mot fyra av fem inriktningsmål:

- Attraktiv kommun
- Fler välmående och växande företag
- En utbildning med hög måluppfyllelse och starka kunskapsresultat
- En effektfull och proaktiv organisation

Ekonomiska konsekvenser

Ekonomiska förutsättningar för kommande budgetår framgår under rubriken *Ekonomi* i verksamhetsplanen.

Juridiska konsekvenser

Beslutet om verksamhetsplan bedöms inte innebära några juridiska konsekvenser.

Konsekvenser för miljön

Beslutet syftar till att bidra med positiva aspekter för miljön i form av att särskilda politiska satsningar, verksamhet, uppdrag och ekonomiska medel, riktas mot kommunens olika verksamheter i syfte att värna om och förbättra miljön.

Konsekvenser för barn

Beslutet syftar till att bidra med positiva aspekter för kommunens barn och ungdomar i form av att särskilda politiska satsningar, verksamhet, uppdrag och ekonomiska medel, riktas mot kommunens olika verksamheter som riktar sig till barn och ungar.

Konsekvenser för kommuninvånare

Beslutet syftar till att bidra med positiva aspekter för kommunens invånare i form av att särskilda politiska satsningar, verksamhet, uppdrag och ekonomiska medel, riktas mot kommunens olika verksamheter.

Konsekvenser för näringslivet

Beslutet om verksamhetsplan bedöms inte innebära några konsekvenser för näringslivet.

Överensstämmelse med kommunfullmäktiges framtidsplan och nämndens verksamhetsplan

Dokumentet utgör barn- och utbildningsnämndens verksamhetsplan och baseras på kommunens framtidsplan.

Bedömning

Förvaltningen bedömer att verksamhetsplanen kan antas.

Beslutsunderlag

1. Tjänsteskrivelse 2025-11-26
2. Verksamhetsplan BoU 2026-2028

Sändlista

~ Verksamhetschefer BoU
~ Förvaltningsekonom BoU

Ann-Sofi Forsberg
Tf. förvaltningschef

Jenny Karlsson
Strateg

Sally Tsoi
Förvaltningsekonom

Verksamhetsplan 2026–2028

Barn- och utbildningsnämnden

Beslutsinstans	Barn- och utbildningsnämnden
Beslutad	2026-01-22
Giltig till	Tills vidare
Diarienummer	BOUN.2025.134

GNESTA KOMMUN

Innehållsförteckning

Inledning 4
Omvärldsbevakning 5
Förändringar i lagstiftning 5
Befolkningsutvecklingens påverkan på verksamheterna 10
Attityd- beteende- och verksamhetsförändringar 11
En attraktiv kommun 13
Målbild 13
Nulägesbeskrivning 13
Nämndernas fokusområden 15
Barn- och utbildningsnämndens verksamhetsfokus 15
Indikatorer 17
Prioriterade uppdrag 18
Fler välmående och växande företag 19
Målbild 19
Nulägesbeskrivning 19
Nämndens verksamhetsfokus 19
Indikatorer 20
En utbildning med hög måluppfyllelse och starka kunskapsresultat 21
Målbild 21
Nulägesbeskrivning 21
Nämndernas fokusområden 22
Barn- och utbildningsnämndens verksamhetsfokus 23
Indikatorer 28
Prioriterade uppdrag 33
En proaktiv och effektfull organisation 35
Målbild 35
Nulägesbeskrivning 35
Nämndernas fokusområden 36
Barn- och utbildningsnämndens verksamhetsfokus 36
Indikatorer 37
Prioriterade uppdrag 39

Ekonomi 40
Barn- och utbildningsnämnden, utdrag ut Framtidsplan 2026–2028 40
Resultaträkning Totalt Barn- och utbildningsnämnden (mnkr) 41
Nämndens driftsbudget 42
Volymer 44
Resursfördelning - Förskola och pedagogisk omsorg 46
Resursfördelning – Förskoleklass, fritidshem, fritidsklubb och grundskola 49
Investeringar 55

Inledning

Vi är glada över att se de positiva resultat som det viktiga utvecklingsarbetet inom våra verksamheter genererar varje dag. Målet är att ge våra elever en utbildning med hög måluppfyllelse och starka kunskapsresultat. Det samlade arbetet från alla våra verksamheter är avgörande för att varje barn och ungdom ska känna glädje i sitt lärande, få rätt förutsättningar att lyckas och utvecklas samt vara väl rustade för vuxenlivet. Med denna verksamhetsplan klargör vi hur utvecklingsarbetet ska fortsätta för att nå kommunfullmäktiges mål om en utbildning med hög kvalitet och goda resultat.

Inom förskolan lägger vi stor vikt vid att skapa en trygg och trivsam miljö där barn kan utvecklas tillsammans och bygga grunden för ett livslångt lärande. Vi fortsätter att prioritera arbetet med språk- och läsutvecklande. En jämn fördelning av förskollärare är också avgörande för att säkerställa likvärdig undervisning på våra förskolor i hela kommunen.

I grundskolan fokuserar vi på att höja kunskapsresultaten genom att öka andelen behöriga och skickliga lärare, arbeta med problematisk skolfrånvaro och stärka elevernas psykiska och fysiska hälsa. Vi vill även säkerställa inkluderande och tillgängliga lärmiljöer för alla elever.

En viktig del av utvecklingsarbetet är vårt fördjupade samarbete med socialnämnden. Tillsammans satsar vi på förebyggande insatser och tidigt stöd, vilket på längre sikt skapar bättre förutsättningar för att barn och ungdomar ska må bra, få en utbildning av hög kvalitet och en stark grund inför vuxenlivet.

Vi ser fram emot att följa resultaten av den utvecklingsresa vi är inne på och arbetar målmedvetet för att alla elever i Gnesta kommun ska nå högre måluppfyllelse.

Nicklas Mattson (S)
Ordförande
Barn- och utbildningsnämnden

Pernilla Lövström (M)
1:e vice ordförande
Barn- och utbildningsnämnden

Omvärldsbevakning

Förändringar i lagstiftning

På nationell nivå genomförs ett stort antal utredningar och många nya lagändringar föreslås och beslutas. Det märks en generell trend av ökat statligt inflytande i frågor som berör skolväsendet, som tidigare styrts och beslutats på kommunal nivå. Syftet med att öka den centrala styrningen är att säkerställa likvärdigheten mellan kommuner och skolor. Förändringarna innebär bland annat en mer ingående beskrivning av huvudmannens ansvar i skollagen, centralisering av processer såsom kompetensutveckling hos personal, rättning och bedömning samt framtagande av en nationell norm för resursfördelning. Fortsatta förändringar i samma riktning kan i förlängningen innebära att det krävs organisatoriska förändringar av verksamheten, men det är i dagsläget svårt att göra den bedömningen. Nedan redogörs för nationella lagutredningar och förändringar i lagstiftning som påverkar barn- och utbildningsnämndens verksamheter.

Lagändringar och andra nationella förändringar som trätt i kraft under 2025:

- Stärkta skolbibliotek i grundskolan – Skolbibliotekens uppdrag har förtydligats och deras roll i elevers lärande och läsutveckling har stärkts i skollagen.
- Ny socialtjänstlag – En moderniserad lagstiftning som betonar förebyggande arbete, tidiga insatser och ökad tillgänglighet.
- Införande av nationella professionsprogrammet – Etablerar en nationell struktur för kompetensutveckling för lärare och rektorer i skollagen.
- Stärkt skydd för offentliganställda mot våld, hot och trakasserier – Förstärkt rättsligt skydd och tydligare åtgärder för att värna anställda inom offentlig sektor.
- Ökat informationsutbyte mellan myndigheter – En ny sekretessbrytande bestämmelse gör det möjligt att dela information för att förebygga och bekämpa brott.
- Skollagsändring för att underlätta högre studier för högstadieelever – Möjlighet att läsa enligt gymnasieskolans läroplan redan på högstadiet.
- Säkerhetsarbete i brottsförebyggande syfte införs i skollagen för förskola och grundskola – Innebär bland annat att förskolor och skolor ska ha beredskap för att hantera hot och allvarliga våldssituationer
- Tillägg i läroplanerna för förskola, förskoleklass, fritidshem, grundskola samt anpassad grundskola som förtydligar att utbildningen ska förmedla och förankra respekt för att lagar och andra föreskrifter i samhället ska följas.
- Revidering av förskolans läroplan – Stärkt fokus på läsning, rörelse och användning av analoga lärverktyg, samtidigt som kraven på digitala verktyg har tagits bort.

- Nya allmänna råd från Skolverket – Förtydligar vikten av förskolepersonalens kunskaper i svenska språket.
- Fritidskortet, ett nationellt ekonomiskt stöd som gäller hos kulturskolor och anslutna föreningar, har börjat gälla. Det innebär att alla barn mellan 8 och 16 år får 500 kronor var att använda till fritidsaktiviteter.

Tioårig grundskola – beslut om ändringar i skollagen

Riksdagen har beslutat om ändringar i skollagen i enlighet med regeringens proposition 2024/25:143 *En tioårig grundskola*. Beslutet innebär att Sverige från och med hösten 2028 kommer att ha en tioårig grundskola där förskoleklassen ersätts med en ny årskurs 1 och årskurs 10 blir den avslutande årskursen. Även anpassade grundskolan utökas med en ny första årskurs.

Lågstadiet i grundskolan och anpassade grundskolan utvidgas alltså med ett år, och den garanterade undervisningstiden utökas med 534 timmar per skolform. De regelverk som gäller för de olika skolformerna i övrigt gäller även för den nya första årskursen, även om utbildningen bör vara anpassad efter bland annat elevernas ålder.

Av övergångsbestämmelser till ändringarna i skollagen framgår bland annat att en elev som har gått i förskoleklassen läsåret 2027/28 ska börja direkt i årskurs 2. En elev som i någon av dessa skolformer höstterminen 2028 skulle ha börjat i årskurs 2 eller i en högre årskurs ska i stället börja i en årskurs som överstiger den årskursen med ett år. Detta gäller dock inte om något annat beslutas i fråga om vilken årskurs eleven ska gå med stöd av bestämmelser i skollagen eller anslutande föreskrifter.

Ändringarna i skollagen träder i kraft den 1 juli 2026 och ska i huvudsak tillämpas första gången på utbildning och annan verksamhet som bedrivs efter den 30 juni 2028. Utöver ovan nämnda övergångsbestämmelser finns även ytterligare ett antal övergångsbestämmelser till lagändringarna.

NIS2 – EU-beslut

NIS 2 (Network and Information Security Directive 2) är en uppdaterad version av NIS-direktivet från 2018. Direktivet syftar till att öka cybersäkerheten i hela EU – genom att fastställa gemensamma regler och standarder för företag och myndigheter som tillhandahåller samhällsviktiga tjänster och produkter. NIS2-direktivet omfattar fler sektorer och inkluderar nya kategorier av tjänster och enheter. EU:s mål är att alla organisationer och företag som fyller en samhällsviktig funktion ska omfattas av NIS2-direktivet och därför omfattas bland annat offentlig förvaltning av det nya regelverket.

NIS2-direktivet kommer att genomföras i Sverige genom en lag som väntas börja gälla 15 januari 2026.

Mobilfri skola – förslag till beslut

En utredare har undersökt hur en reglering om daglig insamling av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning, exempelvis smarta klockor, kan utformas. Utredningen innehåller förslag om:

- Ett nationellt mobilförbud på skoltid i de obligatoriska skolformerna och fritidshemmet
- Att det ska bli obligatoriskt att samla in elevers mobiltelefoner under hela skoldagen.

Uppdraget redovisades i mars 2025 och i den föreslås att lagändringarna ska träda i kraft den 1 juli 2026. Förslagen bereds vidare i Regeringskansliet.

Bättre förutsättningar för trygghet och studiero i skolan – förslag till beslut

I januari 2025 tog regeringen emot betänkandet Bättre förutsättningar för trygghet och studiero i skolan (SOU 2025:8). Där lämnas ett stort antal förslag och medel har avsatts för att genomföra förslag ur betänkandet. Utredningen föreslår bland annat att lärare i vissa fall ska få visa ut en elev ur klassrummet utan att först ha uppmanat eleven att ändra sitt uppförande och att kvarsittningar och utvisningar inte längre ska behöva dokumenteras skriftligt av den som vidtagit åtgärden. Det föreslås även till exempel att det ska bli obligatoriskt för skolor att ta fram och använda en så kallad konsekvensplan som beskriver vad som händer om en elev bryter mot skolans regler. Vidare föreslås att alla skolor ska också arbeta med förväntansdokument som bland annat ska innehålla information till elever och vårdnadshavare om hur skolan arbetar med regler och konsekvenser. Det föreslås också att det ska bli möjligt att använda de disciplinära åtgärderna omplacering inom eller utanför skolenheten och avstängning under en längre tid än i dag.

De nya reglerna väntas börja gälla inför höstterminen 2026.

Utredning för att ta bort extra anpassningar och förbättra elevhälsan – förslag till beslut

Regeringen tillsatte våren 2024 en utredning som fick i uppdrag att ta fram förslag som ska stärka elevhälsan och skolans stödinsatser. I april 2025 redovisades delbetänkandet.

De samlade förslag som utredningen lämnar i detta betänkande syftar till att förtydliga bestämmelser om stöd och särskilt stöd, undanröja hinder för ett tidigt och snabbt stöd, göra det mer flexibelt samt minska de administrativa uppgifter som tar av lärares tid till undervisning.

Delbetänkandet innehåller bland annat följande förslag:

- Bestämmelserna om extra anpassningar i samtliga skolformer ska avskaffas.
- Garantin för tidiga stödinsatser ska avskaffas.
- Alla barn och elever ska kunna följa undervisningen.

- Standardiserade tester införs för att uppmärksamma elever med stödbehov.
- Stödundervisning införs som en ny stödform.
- Bestämmelserna om utredning av en elevs behov av särskilt stöd i skollagen ska förtydligas.
- Elevens stödbehov ska styra om en elev ska ges undervisning i särskild undervisningsgrupp eller enskilt.
- Anpassad studiegång får bara ges i sista hand.

Ändringarna i skollagen och skolförordningen föreslås träda i kraft den 1 juli 2026. Bestämmelserna föreslås tillämpas första gången på utbildning som påbörjas höstterminen 2028. Förslagen bereds vidare i Regeringskansliet.

Reglering av lärares undervisningstid och stödundervisning

Regeringen har presenterat förslag som syftar till att reglera lärares och förskollärares undervisningstid samt att införa nya stödinsatser för elever. Förslagen innebär att det ska finnas en högsta gräns för antalet undervisningstimmar samt en lägsta gräns för tid avsatt till planering och uppföljning.

Vidare föreslås att stödundervisning ska införas som en ny stödform för elever i behov av extra hjälp. För att underlätta tidig identifiering av stödbehov vill regeringen införa obligatoriska standardiserade tester. Samtidigt föreslås att de nationella proven i årskurs 3 i grundskolan och årskurs 4 i specialskolan avskaffas.

Kostnaden för stödundervisning i skolan uppgår till cirka 570 miljoner kronor 2028 (halvårseffekt) och 1 140 miljoner kronor från och med 2029.

Regeringen beräknar att Skolverket ska få 28,4 miljoner kronor 2027 och 14,2 miljoner kronor 2028 för att utveckla och ta fram obligatoriska standardiserade tester och stödmaterial. För att skolhuvudmännen ska genomföra standardiserade tester beräknar regeringen 9,5 miljoner kronor för 2028 och 19 miljoner kronor från och med 2029.

Förslagen bereds för närvarande inom Regeringskansliet och regeringen kommer att återkomma med besked om det fortsatta arbetet.

Ett likvärdigt betygssystem – förslag till beslut

19 februari 2025 presenterades betänkandet från *Utredningen om likvärdiga betyg och meritvärde*n. Utredningen har haft i uppdrag att analysera och lämna förslag på förändringar i betygssystemet och systemet för meritvärdering. Förslagen ska syfta till att betyg och meritvärden från grundskolan, specialskolan och gymnasial nivå blir mer likvärdiga och på ett rättvisande sätt speglar elevers ämneskunskaper. Målet är att de ska fungera som ett rättssäkert instrument för urval till nästa utbildningsnivå.

Bland annat föreslår utredningen en meritvärdeskalibreringsmodell, en numerisk betygsskala med tio betygssteg och ett nytt system för nationella prov.

De föreslagna ändringarna i skollagen planeras träda i kraft den 1 januari 2027. Tillämpningen planeras dock att genomföras stegvis mellan höstterminen 2027 och höstterminen 2030, beroende på vilken paragraf som avses.

Tydligare regler vid undantag från skolplikten – tillsatt utredning

Regeringen har tillsatt en särskild utredare för att se över skollagens regler om undantag från skolplikten. Syftet är att göra bestämmelserna tydligare och mer enhetliga så att de blir lättare att tillämpa i praktiken. Utredaren ska bland annat analysera vilka förutsättningar som ska gälla för att längre ledighet från skolan ska kunna beviljas och samtidigt föreslå en övre gräns för hur lång ledighet en rektor kan besluta om. Vidare ska uppdraget omfatta en prövning av vad som ska krävas för att synnerliga skäl för att fullgöra skolplikten på annat sätt ska anses vara uppfyllda, och hur detta kan förtydligas i lagstiftningen.

En annan central del av uppdraget är att ta ställning till om reglerna om att skolplikten upphör vid varaktig vistelse utomlands endast bör gälla barn till statligt anställda som är stationerade utomlands. Utredaren ska också undersöka om det bör införas en sanktionsavgift för vårdnadshavare som tar sina barn ur skolan utan beviljad ledighet eller medgivande att fullgöra skolplikten på annat sätt.

Uppdraget ska redovisas senast den 17 juni 2026.

En modern krisreglering för verksamheter på skolområdet

I en promemoria föreslås en ny förordning för skolors krishantering vid fredstida kriser och höjd beredskap. Förslagen omfattar alla huvudmän och inkluderar möjlighet till skolstängning, distansundervisning samt kommunalt samordningsansvar. Målet är att säkra utbildningens kontinuitet vid kris.

Förordningen föreslås träda i kraft den 1 januari 2026.

Nationella prov

I Sverige fortgår processen gällande digitalisering av de nationella proven. Syftet med digitaliseringen är att öka likvärdigheten vid bedömning av nationella prov genom bland annat fler automaträttade uppgifter, att öka tillgängligheten samt att få till en mer effektiv hantering av proven. Genom digitaliseringen ska så stor andel av proven som möjligt automaträttas. Utöver det har Skolverket även fått i uppdrag att i förlängningen införa central rättning av vissa av uppsatsdelarna i nationella proven. De första digitala nationella proven genomfördes under hösten 2024 på gymnasiet. De första proven i grundskolan planerades till vårterminen 2025 men stoppades på grund av felaktigheter i Skolverkets digitala tjänst.

Läsåret 2025/26 genomförs de nationella proven i engelska, matematik och svenska och svenska som andraspråk i årskurs 6 samt i engelska, matematik, NO-ämnen och SO-ämnen i årskurs 9 i Skolverkets provplattform. Skolorna i Gnesta bedöms väl förberedda bland annat till följd av att ett nytt system för säker inlogging upphandlats.

Kulturskolan

Utvecklingsbidrag till kulturskolor är kvar under läsåret 2025/26. Bidraget finns till för att hjälpa kulturskolor att utvecklas. Att prova nya satsningar, utveckla befintlig verksamhet och bredda utbudet är exempel på vad bidraget kan användas till.

Stöd till frukt i skolan

EU:s program för skolmjölksstöd har utökats till att omfatta även frukt. Från och med läsåret 2025/2026 kan grundskolor alltså få stöd för både frukt och mjölk till elever – ett steg i att främja goda matvanor och hälsa i tidig ålder.

Stödet för frukt och mjölk gäller för kommunala och fristående grundskolor och omfattar bananer, päron, äpplen, apelsiner och småcitrus, samt vanlig och laktosfri mjölk. Ansökan görs gemensamt för både frukt och mjölk. Förskolor kommer inte kunna söka stödet, varken för frukt eller mjölk. Förändringen beror på att budgeten för skolprogrammet för frukt och mjölk är begränsad.

Ansökan om stödet görs till Jordbruksverket i augusti 2026 när läsåret är slut.

Befolkningsutvecklingens påverkan på verksamheterna

Befolkningsprognosen visar hur stort behovet är av platser i förskola och skola, och kan till exempel få effekter för hur många avdelningar våra förskolor har i bruk.

Det som tydligast sticker ut under perioden 2025–2028 är att antalet barn och unga i kommunen förväntas minska för perioden, främst i de yngre åldrarna, samtidigt som antalet personer 80 + förväntas öka kraftigt. Utifrån de prognostiserade förändringar förväntas förskola och grundskola ha lägre volymer de kommande åren samtidigt som volymtrycket förväntas vara högt inom äldreomsorgens områden. Detta är en utveckling i enlighet med resten av riket, och kommer vara en viktig faktor i planeringen av organisationen framledes.

Ålder/År	2025	2026	2027	2028	Förändring antal 2025–2028	Förändring % 2025–2028
0–5	672	660	642	635	-37	-5,5%
6–9	579	565	554	543	-36	-6,2%
10–12	453	456	457	451	-2	-0,4%
13–15	458	424	442	436	-22	-4,8%
16–18	402	418	404	424	22	5,5%
19–24	537	554	563	560	23	4,3%
25–44	2 536	2 500	2 478	2 480	-56	-2,2%
45–64	2 938	2 969	2 967	2 966	28	1,0%
65–79	2 004	1 956	1 948	1 934	-70	-3,5%

80–100+	860	920	955	991	131	15,2%
Totalt	**11 438**	**11 423**	**11 411**	**11 420**	**-18**	**-0,2%**

Siffrorna hämtas från kommunens befolkningsprognos.

Attityd- beteende- och verksamhetsförändringar

Psykisk och fysisk hälsa bland barn och unga

Den psykiska ohälsan bland barn och unga är en nationell utmaning som påverkar alla verksamheter inom barn- och utbildningsnämnden.

- För- och grundskolan har en viktig roll i det främjande arbetet och för att tecken på psykisk ohälsa bland eleverna upptäcks tidigt. En hälsofrämjande och förebyggande verksamhet som är väl utformad kan förändra skolans klimat och förbättra möjligheter att klara av kärnuppdraget att förbereda ungdomar både för fortsatta studier och för arbetslivet.
- Fritidsgården och kulturskolans roll är av stor betydelse för att ge barn och unga en meningsfull fritid som främjar kreativitet, stärkt självkänsla och ett socialt sammanhang.
- Kostenheten har en viktig roll i att skapa en positiv matupplevelse som ger barn och elever förutsättningar för välmående och lärande.
- Kommunala aktivitetsansvaret (KAA) träffar unga som hamnat utanför studie- eller arbetslivet. Att inte ha ett sammanhang och eventuellt komma från grundskolan eller gymnasiet med mycket låg skolnärvaro har ofta följder vad gäller psykisk hälsa. Det stöd som KAA erbjuder för att ungdomar ska kunna etablera sig i vuxenlivet har betydande effekter för den enskilda och för samhället i stort.
- I Gnesta pågår utöver detta flera förvaltningsövergripande insatser för att främja måendet hos barn och unga, såsom samverkan med socialförvaltningen, Tillsammans för barnens bästa i Sörmland, arbete med inkluderande lärmiljöer, rörelsegaranti från förskolan upp till högstadiet och sedan 2024 pågår ett arbete för att stärka elevernas självkänsla, självinsikt samt motivation att skapa egna målbilder (*Motivationslyftet*).

Problematisk skolfrånvaro

Elever som inte kommer till skolan är ett växande problem både nationellt och i Gnesta kommun. Forskning visar att skolfrånvaro föder skolfrånvaro. Med tiden blir tröskeln för att eleven att ta steget tillbaka allt högre. Riskerna för elever som hamnar utanför är många, däribland försämrat mående, utanförskap, brist på sammanhang, hamna efter kunskapsmässigt och riskera att inte få betyg eller gymnasiebehörighet. Därför är det främjande arbetet kopplat till psykisk och fysisk hälsa som beskrivits ovan av stor vikt. Parallellt med det behöver ett arbete för att få tillbaka de elever som hamnat i en situation med hög skolfrånvaro pådrivas. I samverkan med socialförvaltningen har ett nytt arbetssätt tagits fram för att komma åt problematiken där personal från

socialförvaltningen finns på plats på skolorna och kan stötta elever och familjer. Även fler verksamheter gör insatser för att främja närvaro, som till exempel kulturskolan som anordnar dans för hälsa med flickor i högstadiet och gymnasiet (den grupp som utifrån 2024 års siffror har högst problematisk skolfrånvaro). Här behöver ett dynamiskt arbetssätt upprättas med flera olika verksamheter och vårdnadshavare för att säkerställa att eleverna kommer till skolan. De senaste terminerna har visat en generell positiv trend i Gnesta kopplat till ökad elevnärvaro på skolorna.

AI

AI och dess påverkan på skolan är ett aktuellt ämne. Den nya tekniken har både möjligheter och risker. Genom AI-teknologi är det möjligt att exempelvis få hjälp med att skriva och bearbeta texter av hög kvalitet. Det gör det svårare för lärare att upptäcka om eleven använt en chattbot för att producera en text eller ett svar. Med anledning av utvecklingen gick Skolverket under våren 2023 ut med nya rekommendationer kring inlämningsuppgifter där de avråder från inlämningsuppgifter som är betygsgrundande, om man som lärare bedömer att man inte kan säkerställa tillförlitligheten i innehållet.

Utvecklingen kring AI går snabbt och det är viktigt att förvaltningen håller sig á jour på området, dels för att kunna förhålla sig till risker med förändrade förutsättningar, dels för att utforska hur AI kan användas och bidra till utveckling av processer och förbättringsarbete.

Ändring i verksamheter

- Förskolan Frustuna flyttar till före detta Liljedalshemmet
- Ny skola och förskola byggs i Stjärnhov
- Fritidsgården flyttar till Frejaskolan

En attraktiv kommun

Som erbjuder goda boendemöjligheter i ett hållbart samhälle, bra kommunikationer och infrastruktur samt ett brett utbud av fritidsaktiviteter.

Målbild

Gnesta är en växande kommun som erbjuder en trygg och stimulerande miljö med invånare, besökare och företagare i fokus. En småstadsidyll nära storstad med en levande handel, ett aktivt kultur- och föreningsliv och ett rikt näringsliv. Kommuninvånare ska känna sig trygga och samhället byggs för att fortsätta vara gemytligt och trivsamt där segregation förebyggs.

Gnesta är en kommun där vem du är eller vilken bakgrund du har inte påverkar individens möjlighet till utbildning, yrkeskarriär, service och inflytande. Tidiga insatser för unga i riskzonen prioriteras genom god samverkan mellan elevhälsa, skola, socialtjänst, psykiatri och polis.

Kommunen erbjuder en god och tillgänglig samhällsservice inom framför allt vård, omsorg och utbildning, och kommunen samverkar både internt och externt för att ge invånarna bästa möjliga stöd och service. Kommunen arbetar hälsofrämjande och för att främja jämställdhet mellan kvinnor och män. Barnkonventionens principer integreras i alla frågor där barn berörs av kommunens beslut.

Gnesta kommun arbetar långsiktigt med klimatstrategiska lösningar för att nå de nationella miljömålen. Sveriges miljömål är det nationella genomförandet av den miljömässiga dimensionen av de globala hållbarhetsmålen (Agenda 2030).

I Gnesta kommun frodas ett aktivt kultur- och föreningsliv som erbjuder ett rikt och varierat utbud av olika kultur- och fritidsaktiviteter för alla åldrar där barn och unga prioriteras särskilt. Kommunens fritidsgård, kulturskola och bibliotek bidrar till barns och ungdomars utveckling genom att ge dem en stimulerande fritid och rusta dem för ett gott vuxenliv.

I Gnesta kommun är trygghet en rättighet för alla och ingen ska begränsas av otrygghet eller oro att utsättas för brott. Gnesta ska upplevas som en trygg kommun att bo, vistas och verka i. Målet för vårt brottsförebyggande arbete är att minska risken för att brott ska inträffa genom att påverka orsakerna till eller förutsättningarna för brottsligheten.

Vidare ska kommunen ha en god krisberedskap för att kunna hantera olika sorters samhällsstörningar och förmågan till civil beredskap ska stärkas. Kommunens arbete inom dessa områden är till för att skydda människors liv och hälsa, samhällets funktionalitet, egendom, demokrati, rättssäkerhet och mänskliga fri- och rättigheter.

Nulägesbeskrivning

Ett nytt miljö- och klimatprogram samt energiplan är under beredning, vilka ämnar bidra till kommunens strategiska utveckling inom miljö- och hållbarhetsområdet.

Gnesta upplevs som en trygg plats; 85 % känner sig trygga i sitt bostadsområde, vilket är högre än rikssnittet. Brottsförebyggande arbete sker i nära samverkan med polisen samt samtliga förvaltningar och föreningslivet. Bidragsstöd till föreningslivet för genomförande av nattvandringar erbjuds från kommunen. För att långsiktigt säkerställa att Gnesta förblir en trygg och attraktiv plats för invånare, besökare och verksamma, krävs en systematisk och kontinuerlig satsning på samverkan både inom och utanför organisationen.

Arbete med trygghetsvandringar och platsanalyser och efterföljande åtgärder är fortsatt viktigt att bedriva, då detta bidrar till ökad upplevd trygghet och ökad attraktivitet. Detta arbete kräver samverkan inom och utom organisationen för att uppnå avsedd effekt. Det är också avgörande att det brottsförebyggande arbetet bedrivs på ett strukturerat sätt över tid, med tydliga planerade insatser och uppföljning för att gradvis förstärka tryggheten.

Inom området civil beredskap har det gjorts ett omtag gällande kommunens sambandsplanering och förmåga att kommunicera internt och med andra myndigheter via RAKEL. Förmågan att kommunicera avlyssningsskyddat, fristående från mobilnät och internet, är avgörande för kommunens möjligheter att leda och samverka vid kris eller krig.

Att grund- och vidareutbilda förtroendevalda bidrar till kommunens förmåga att fatta beslut på rätt nivå. Därför har en totalförsvarsövning och -utbildning genomförts med delar av kommunstyrelsen och krisledningsnämnden. Fortsatt utbildnings- och övningsverksamhet behöver intensifieras och prioriteras.

Kontinuitetsplanering pågår och inom ramen för detta arbete har kunskapshöjande insatser genomförts i hela den kommunala organisationen. Kontinuitetsarbetet kommer att bidra till arbetet med kommunens krigsorganisation, vilket i förlängningen bidrar till att kommunen fortsatt kan bedriva verksamhet trots svåra förhållanden.

Sammantaget kan sägas att kommunen genomför strategiska och praktiska insatser för att öka såväl fysisk som organisatorisk beredskap inför eventuella kris- som krigssituationer. För att skapa en effektiv organisation som är väl förberedd för ett krisläge krävs att beslutsvägar förtydligas samt att arbetet prioriteras i alla förvaltningar.

Kulturskolan och fritid har förstärkt sin samverkat kring lovaktiviteter och har ett rikt utbud på aktiviteter för barn- och unga. Gnesta kommuns kulturskola har under de senaste åren ökat antalet deltagarplatser och deltagartillfällen samt antalet individer man möter utanför ordinarie ämneskurser. Dessa insatser avspeglas i statistiken, vilken visar att andelen som deltar i Gnestas kulturskola är dubbelt så hög som genomsnittet i riket.

På familjecentralen erbjuds öppen förskola samt olika föräldrautbildningar som syftar till att stärka kommunikationsförmåga och föräldraskap. Inom familjecentralen har samverkan utvecklats, men den planerade utökningen av målgruppen avvaktar fortsatt regionbeslut, vilket innebär att effekter ännu inte kan påvisas.

Fritidsgården Chill bedriver verksamhet för ungdomar i åldrarna 12–19 år med fokus på att erbjuda en tillgänglig mötesplats och ett varierat aktivitetsutbud. Syftet är att skapa struktur för en meningsfull fritid och erbjuda inslag som bidrar till social utveckling och självständighet. Målet är att nå fler ungdomar, bredda utbudet av aktiviteter samt vidareutveckla arbetet med samverkan och delaktighet. Som ett led i detta arbete kommer Fritidsgården Chill flyttas till Frejaskolan och ett nytt inriktningsuppdrag tas fram.

Nämndernas fokusområden

Fokusområde	Ansvarig nämnd
Prioritera miljö- och klimatarbetet med fokus på praktiska lösningar för medborgarna.	KS, SBN, SN och BOUN
Kulturskolans utbud ska synliggöras och bibliotekens verksamhet utvecklas.	KS, BOUN
Familjecentralens uppdrag ska utökas till att också stötta föräldrar till äldre barn och unga i samarbete med regionen.	SN, BOUN
Stärka det förebyggande arbetet och utveckla samverkan med arbetsmarknadsenheten för att fler ska kunna ta steget till egen försörjning.	BOUN, SN, KS

Barn- och utbildningsnämndens verksamhetsfokus

Öppna förskolan

Öppna förskolan är en del av familjecentralen och ska erbjuda en god pedagogisk gruppverksamhet som ett komplement till förskolan. Öppna förskolan är en mötesplats för barn som ännu inte börjat skolan och deras föräldrar. Verksamheten är kostnadsfri.

Familjecentralens roll ska utvecklas avseende tidiga insatser inom ramen för samverkan mellan barn- och utbildningsförvaltningen och socialförvaltningen.

Fritidsgården

Fritidsgården ska bidra till att ge den breda målgruppen ungdomar en stimulerande och utvecklande fritid samt rusta dem för ett gott vuxenliv. Fritidsgården ska vara en tillgänglig och trygg plats där alla ungdomar kan umgås under schyssta premisser. Precis som inom förskolan och skolan är ett välutvecklat likabehandlingsarbete viktigt på fritidsgården. Ungdomarna ska få komma till tals och vara delaktiga i att utveckla fritidsgårdens aktiviteter. Fritidsgården ska ha ett brett aktivitetsutbud för att skapa mötesplatser för fritidsgårdens målgrupp. Inom ramen för detta ingår att utveckla samarbeten med ett flertal aktörer i kommunen, såsom idrottsföreningar, kulturskolan och kulturaktörer.

Fritidsgården ska vara en aktiv deltagare i samverkan med elevhälsan, socialtjänsten, det lokala civilsamhället och polisen.

Kulturskolan

Genom att delta i kulturskolans verksamhet ska eleverna ges verktyg till ett eget, livslångt konstnärligt skapande och en vilja att utforska och uppskatta de konstnärliga ämnena över tid. Det är viktigt att kulturskolans verksamhet är både bred och inkluderande, så att så många som möjligt får möjlighet att upptäcka och utveckla sitt intresse, och samtidigt djup, för att ge dem som vill fördjupa sig inom exempelvis ett instrument de bästa förutsättningarna för långsiktig utveckling och lärande. Kulturskolans utbud ska kontinuerligt ses över, utvecklas och synliggöras. Det är därmed viktigt att man tillsammans med förvaltningen undersöker nya möjligheter till samarbeten. Därtill ingår ett fortsatt samarbete med fritidsgården, fria kulturaktörer i civilsamhället, förskolan och skolan. Kulturskolan ska möta samtliga barn i grundskolans årskurs 1. Under kommande år ska kulturskolan arbeta för att öka andelen högstadieelever i sin verksamhet.

Kosten

Barn- och utbildningsnämnden ansvarar för kosten inom både förskola och skola samt inom äldreomsorgen. Måltiderna i de kommunala verksamheterna ska ge möjlighet att inhämta energi och näring, bidra till en god folkhälsa och till en hållbar kommun. Skolmåltiderna ska bidra till att ge eleverna goda matvanor, energi att fokusera på skolarbetet, bidra till en stimulerande miljö samt vara ett tillfälle till gemenskap. Maten som serveras i de kommunala verksamheterna ska därför vara god, näringsriktig och av bra kvalitet.

För att ytterligare stärka kommunens hållbarhetsarbete ska lokalproducerade livsmedel främjas, vilket gynnar det lokala näringslivet och stärker kommunens självförsörjningsförmåga vid eventuella kriser. Arbetet med måltidsråd på skolorna, inom hemtjänsten och på boendena inom äldreomsorgen, med syfte att öka delaktigheten och ge elever och boende inflytande över måltidernas och måltidsmiljöns utformning, ska fortsättas.

Genom stöd av EU:s skolprogram ska gratis frukt delas ut på skolorna från och med 2026, se *Stöd till frukt i skolan* under omvärldsbevakningskapitlet.

Indikatorer

Indikator	2022	2023	2024	Riket 2024	Målsättning
Fritidsgården					
Antal unika besökare under året *Källa: Interna siffror*	258	304	344	-	Öka
Antal deltagartillfällen under året *Källa: Interna siffror*	4 067	6 598	6169	-	Öka
Antal aktiviteter där ungdomar är delaktiga i genomförande och planering *Källa: Interna siffror*	Cirka 65	Cirka 60	Cirka 70	-	Öka
Andel tjejer av besökare på fritidsgården *Källa: Interna siffror*	38,2	40,8	30,0	-	Öka
Kulturskolan					
Antal elever i kulturskolan, 6–19 år *Källa: Kolada, ID: N09887*	505	495	-	-	Bibehålla
Elever i kulturskola, 6–19 år, andel (%) *Källa: Kolada, ID: N09888*	25,3	24,5	-	-	Bibehålla
Flickor i kulturskolan, 6-19 år, andel (%) *Källa: Kolada: N09891*	59	61	-	-	
Andel av högstadieelever i kulturskolan *Källa: Interna siffror*	17	16	17	-	Öka
Antal deltagarplatser på kulturskolan under året *Källa: Interna siffror*	505	600	638	-	Bibehålla
Totalt antal deltagartillfällen på kulturskolan under året *Källa: Interna siffror*	14 098	15 163	16 441	-	Bibehålla
Antal som kulturskolan möter utanför ordinarie ämneskurser *Källa: Interna siffror*	123	454	797	-	Bibehålla
Kosten					
Kilo svinn per verksamhetsområde (köks-serverings- och tallrikssvinn) - förskola - grundskola - äldreomsorg *Ungefärliga mätvärden för äldreomsorgen, förstärkta mätmetoder fr.o.m. 2025. *Källa: interna siffror*	3875 6346 758*	5069 8187 452*	3188 6984 632*	-	Minska
Kostnad per portion *Ny indikator för 2024 *Källa: interna siffror*	*	*	59,00 40,39 80,01	-	
Antal serverade portioner (över tid) - förskola - grundskola	52 442 142 718 21 122	76 439 216 052 29 428	76 535 226 950 30 352	-	

Indikator	2022	2023	2024	Riket 2024	Målsättning
- äldreomsorg *Källa: interna siffror*					

Prioriterade uppdrag

Prioriterade uppdrag	Startdatum	Slutdatum
Utred kulturskolans organisation, inriktning, utbud och lokaler	2023-01-01	2026-08-31
Revidera kulturskolans riktlinjer	2025-01-01	2026-12-31
Flytta fritidsgården till Frejaskolan	2023-01-01	2026-08-31
Tillämpa EU:s stöd för fri frukt i skolan	2026-01-01	2026-08-31

Fler välmående och växande företag

Som bidrar till tillväxt, service och arbetstillfällen, där kommunens myndighetsutövning ska präglas av effektiv service, tydlig information och bra dialog.

Målbild

Gnesta kommun har ett starkt näringsliv som skapar arbetstillfällen i kommunen. Kommunen främjar företagande, kreativitet och innovation och uppmuntrar företagsamhet, vilket leder till att fler företag väljer att etablera sig i kommunen. Arbetsmarknaden är diversifierad och nya tjänsteföretag finns både i tätorterna och på landsbygden.

Kommunens myndighetsutövning är professionell och rättssäker och präglas av effektiv service med så korta handläggningstider som möjligt. Kontakterna med kommunen kännetecknas av tydlig information och en bra dialog.

Nulägesbeskrivning

Gnesta kommun har under året förstärkt dialogen med näringslivet, skapat nya forum för samverkan och intensifierat arbetet med entreprenörskap och besöksnäring.

Etableringen av Näringsliv i Fokus har skapat ett forum där företagare får aktuell information och möjlighet till dialog. Samarbetet med Nyföretagarcentrum, Ung Företagsamhet och Ung Drive stärker både nyföretagande och ungt entreprenörskap.

Nämndens verksamhetsfokus

Barn och ungdomar i Gnesta kommun ska erbjudas en stimulerande och utvecklande studie- och yrkesvägledning som fångar upp barn och ungas frågeställningar och framtidsförhoppningar. Eleverna ska få en utbildning av hög kvalitet som ger dem kunskaper att granska olika valmöjligheter, underlag för val av fortsatt utbildning samt kompetens att ta ställning till frågor som rör den egna framtiden. De ska få insikt i att deras studie- och yrkesval inte begränsas av könstillhörighet eller av social eller kulturell bakgrund.

En god kontakt ska etableras med mottagande skolor, kultur- och arbetsliv, föreningsliv och andra organisationer och företag som berikar skolans verksamhet och förankrar den i samhället. Genom nätverkande och en god dialog ska antalet praktikplatser som erbjuds inom ramen för praktisk arbetslivsorientering (prao) långsiktigt öka. Vidare ska kontakt med högskolor och universitet upprättas och bibehållas som ett led i arbetet att främja fortsatta studier efter gymnasiet.

Kommunen ska erbjuda studie- och yrkesvägledning genom hela studietiden, från årskurs 1 till vuxenutbildning. Barn och unga i hela kommunen ska få tillgång till åldersadekvat och anpassad vägledning samt en möjlighet att orientera sig i yrkeslivets strukturer, möjligheter och utmaningar. Studie- och yrkesvägledaren, eller den som har

motsvarande uppgifter, har en viktig roll i att informera och vägleda elever inför fortsatt utbildning och yrkesval. Dessutom förväntas studie- och yrkesvägledaren vara till stöd för övrig personal i deras studie- och yrkesorienterande insatser. Inom barn- och utbildningsnämndens verksamheter sker detta arbete i enlighet med den Förvaltningsövergripande SYV-planen.

Indikatorer

Indikator	2022	2023	2024	Riket 2024	Målsättning
Långtidsarbetslöshet 16–24 år, årsmedelvärde, andel (%) av befolkningen • Kvinnor • Män • Totalt Källa: Kolada: N03922	 0,9 1,6 1,3	 1,1 1,5 1,3	 1,7 1,6 1,7	 1,2 1,8 1,5	Ska minska

En utbildning med hög måluppfyllelse och starka kunskapsresultat

Som ger varje barn och ungdom lust att lära, samt förutsättningar att lyckas, utvecklas och rustas för vuxenlivet.

Målbild

Det ska inte spela någon roll varifrån du kommer utan vart du är på väg, kommuninvånarna ska ha tillgång till utbildning som är av hög kvalitet och som säkrar möjligheterna till lika förutsättningar för att lyckas med sin kunskapsresa. Därför ska den påbörjade förändringsresan i skolan mot höjda kunskapsresultat fortsätta, där särskilt prioriterade frågor är bättre kunskapsresultat, högre studiemotivation och ökad trygghet. Alla barn, oavsett vilken förskola eller skola de går på, känner sig trygga, har tillgång till en god pedagogisk lärmiljö som stimulerar barnens nyfikenhet och lust att lära.

Barnens och ungdomarnas undervisning leds av legitimerade lärare. Eleverna når minst det grundläggande betygskriteriet, ges goda möjligheter till att nå högre betygskriterier och utvecklas för att möjliggöra aktiva livsval. Undervisningen ska utgå ifrån att alla elever kan och vill nå så långt som möjligt med sin utbildning.

Ungdomar som varken studerar eller arbetar erbjuds insatser inom det kommunala aktivitetsansvaret som gör att de går vidare till studier eller arbete.

Nulägesbeskrivning

Arbetet med högre kunskapskrav fortsätter. Under de senaste åren har andelen elever i Gnesta som uppfyller behörighetskraven till de nationella gymnasieprogrammen ökat. Trots detta ligger pojkarnas studieresultat generellt sett fortfarande lägre än flickornas. Andelen legitimerad personal i grundskolan är något högre än riket, medan den i förskolan ligger på en lägre nivå.

Barn- och utbildningsförvaltningens preliminära resultat visar att 85,5 procent av eleverna som gick ut årskurs 9 läsåret 24/25 har gymnasiebehörighet, vilket innebär en liten nedåtgång jämfört med året innan. Det syns även en stor skillnad mellan pojkars och flickors resultat där flickors gymnasiebehörighet är cirka 10 procentenheter högre än pojkarnas. Däremot ligger resultatet fortsatt på en högre nivå än i riket, som vanligtvis ligger runt 84–82 procent. Den uppåtgående trenden har med stor sannolikhet en koppling till den ökande lärarbehörigheten sedan 2017 och framåt, men också med det uthålliga arbetet med att utvecklas lärares skicklighet att undervisa genom kompetenshöjande insatser. Vidare bedöms att ingångsvärdet som eleverna har med sig från årskurs 6 är av yttersta vikt för att lyckas i högstadiet. Inför läsårsstart 25/26 går de tidigare årskurs-sexorna upp på högstadiet med 86,8 som uppnått målen i alla ämnen. Skillnaden mellan pojkars och flickors resultat i årskurs 6 är även låg, där flickorna är cirka 2,5 procentenheter fler som klarar alla mål jämfört med pojkarna.

Detta är ett högt ingångsvärde som kommer göra att förutsättningarna för att lyckas i högstadiet och även vidare studier är goda.

Gnesta kommun har något bättre socioekonomiska förutsättningar än genomsnittet i landet, men andelen elever placerade i särskilda undervisningsgrupper är högre än riksgenomsnittet. Detta indikerar utmaningar kopplat till elever i behov av särskilt stöd och frågeställningar kring inkludering och särskilda lösningar.

När det gäller elevernas närvaro i skolan har den totala skolfrånvaron minskat under de senaste åren. Trots förbättringen kvarstår utmaningar med elever med betydande frånvaro.

Barn och elevers delaktighet i sitt eget lärande är begränsad och många elever saknar tydlig insikt i vad som krävs för att nå målen. Detta påverkar i sin tur deras motivation och lust att lära. Utifrån detta har ett samarbete med *Motivationslyftet* genomförts under de senaste läsåren som syftar till att rusta eleverna med kunskaper och verktyg för ett bättre självledarskap när det gäller deras studier och välmående.

Den psykiska och fysiska hälsan hos barn och unga är fortsatt en viktig förutsättning för god skolgång. Rörelsegarantin, som infördes i samtliga grundskolor läsåret 2022/2023, syftar till att öka den dagliga fysiska aktiviteten.

Ett viktigt arbete har påbörjats för att säkerställa välfungerande lokaler med goda lärmiljöer som stimulerar och utmanar, ökar tillgänglighet och uppmuntrar till lärande. Samtliga grundskolor har genomgått tillgänglighetsronder kopplade till faktorer som visuella intryck, trivsel, återhämtning, ljudnivåer och funktionalitet. Dessa ronder ligger till grund för årliga förbättringsinsatser. En utredning av behovet av verksamhetsanpassningar och underhåll i förskolor och skolor har genomförts, vilket resulterat i en gemensam genomförandeplan i samverkan med Gnesta Förvaltnings AB (GFAB).

En lokalresursplan för förskole- och grundskoleverksamheten finns, som visar nuläget avseende lokaler och elevprognoser. Arbetet med ny förskola i Gnesta tätort samt ny förskola och skola i Stjärnhov pågår.

Nämndernas fokusområden

Fokusområde	Ansvarig nämnd
Den pedagogiska miljön ska säkerställas genom att tydliggöra investeringsplaner i utemiljöer, skolgårdar och förskole- och skolbyggnader.	KS, BOUN
Fortsätta fördjupa arbetet med språk- och läsutvecklande arbetssätt i de tidiga åldrarna och ge en bättre överblick över de yngre elevernas läs- och skrivförståelse.	BOUN
Ökade kunskapsresultat genom prioriterat arbete med studiemotivation - delaktighet, stimulans, trygghet och trivsel, den psykiska och fysiska hälsan för barn, ungdomar och medarbetare,	BOUN

Fokusområde	Ansvarig nämnd
Den pedagogiska miljön ska säkerställas genom att tydliggöra investeringsplaner i utemiljöer, skolgårdar och förskole- och skolbyggnader.	KS, BOUN
språk och matematik, inkluderande och tillgänglig lärmiljö, likvärdighetsarbete och hög lärarbehörighet.	
Fritidsgårdens uppdrag ska förtydligas och fritidsgården flyttas till Frejaskolan för att skapa ett attraktivt vardagsrum för kommunens unga.	BOUN

Barn- och utbildningsnämndens verksamhetsfokus

För barn- och utbildningsnämnden är inriktningsmålet om en utbildning med hög måluppfyllelse och starka kunskapsresultat grundläggande. Barn- och utbildningsnämndens mål utgår ifrån skollagen och de nationella läroplanerna. Utbildningen vid förskolorna och skolorna i Gnesta kommun ska vara likvärdig. I begreppet likvärdighet ingår, enligt skollagen, allas lika tillgång till utbildningen, lika kvalitet i utbildningen och att verksamheterna ska kompensera för skillnader i barnens och elevernas förutsättningar. Arbetet för en likvärdig förskola och skola innebär att verksamheterna kan behöva arbeta på olika sätt utifrån barnens och elevernas förutsättningar, för att nå samma högt ställda mål.

Utvecklingsarbete ska bedrivas inom de övergripande utvecklingsområdena på både huvudmanna- och verksamhetsnivå. Uppföljning av utvecklingsområdena görs utifrån fastställda kriterier i förskolans och skolans planer för systematiskt kvalitetsarbete.

Förskolan

Utbildningen i förskolan lägger grunden för ett livslångt lärande. Den ska vara rolig, trygg och lärorik för alla barn. Utbildningen och undervisningen ska utgå från en helhetssyn på barnet och barnets behov och utformas så att omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet. Barnen i förskolan ska få de bästa förutsättningarna att utvecklas, lära, utmanas och stimuleras. En kvalitativ och likvärdig förskola förutsätter behörig personal, varför arbetet med ökad andel legitimerade förskollärare behöver fortsättas på lång sikt. Förvaltningen behöver säkerställa att det finns tillgängliga förskollärare i verksamheten under hela dagen samt arbeta för en jämn fördelning av förskollärare inom de olika förskolorna. För att främja barnens hälsa ska förskolan erbjuda goda möjligheter till fysisk rörelse och motion under dagen, därför ska rörelsegarantin fortsätta utvecklas på samtliga förskolor.

Rektor för förskolan har ansvaret som pedagogisk ledare. Det innebär bland annat att rektor ska se till att verksamheterna bedrivs i enlighet med målen och att verksamheternas resultat följs upp. Det pedagogiska ledarskapet omfattar att tolka och omsätta läroplanens mål samt att leda och stödja pedagogerna i deras arbete, så att barnen ges bästa möjliga förutsättningar för lärande och utveckling.

Kommunens förskolor ska präglas av likvärdighet i undervisningen. Det innebär att alla barn, oavsett vilken förskola de går på, ska ha tillgång till en god pedagogisk lärmiljö som stimulerar barnens nyfikenhet och lust att lära. Alla förskolor i kommunen ska fortsätta att arbeta medvetet och planerat med berättande, läsning, skrivande och andra sätt för att stärka barnens språkutveckling.

Specialpedagogiskt stöd genomfördes som en satsning på förskolorna under 2025. Genom denna satsning har förutsättningar skapats för att:

- tidigt identifiera och stötta barn som har särskilda behov,
- skapa en trygg och inkluderande miljö för alla barn,
- förbättrade möjligheter att samverka med socialförvaltningen i ett tidigt skede,
- ge stöd och specialpedagogisk handledning till förskolepersonal,
- skapa goda förutsättningar i övergången mellan förskola och förskoleklass samt
- på lång sikt bidrar till högre måluppfyllelse, bättre studiero och färre sociala problem.

Då det specialpedagogiska stödet infördes höstterminen 2025 är det viktigt att arbetet fortsatt utvecklas under 2026.

Övergång mellan förskola och förskoleklass

Undervisningen i förskolan ska förbereda barnen för fortsatt skolgång. Därför är samverkan med skolan viktig, så att undervisningen i förskolan knyter an till det barnen möter i grundskolan utifrån ålder och mognad. En väl fungerande överlämning mellan förskola och förskoleklass skapar kontinuitet och möjliggör kunskapsutbyte, till exempel kring förskolans språkutvecklande arbetssätt.

I förskolan läggs grunden för barnens lärande, varför lågstadiets läsa, skriva, räkna-garanti är viktig även i förskolan. Genom tydlig återkoppling från förskoleklassens bedömningar i *Hitta språket* och *Hitta matematiken* kan förskolorna identifiera utvecklingsområden och stärka barnens förutsättningar i övergången.

Grundskolan

Skolorna i Gnesta kommun ska ge eleverna kunskaper och värden samt utveckla elevernas förmåga att tillägna sig dessa. Det övergripande målet om ökade kunskapsresultat förväntas nås genom prioriterat arbete:

- Systematiskt kvalitetsarbete
- Studiemotivation, delaktighet och undervisningskvalitet
- Språk- och matematikutveckling
- Inkludering och tillgänglighet
- Trygghet och studiero
- Psykisk och fysisk hälsa
- Närvaro

Systematiskt kvalitetsarbete

Skolornas systematiska kvalitetsarbete är avgörande för att säkerställa att alla elever får en likvärdig och meningsfull utbildning. Genom systematisk uppföljning, analys och utveckling kan skolan identifiera styrkor och förbättringsområden, vilket skapar förutsättningar för både högre måluppfyllelse och ökad trygghet i undervisningen. Ett välfungerande kvalitetsarbete bidrar inte bara till bättre resultat, utan stärker också skolans förmåga att anpassa undervisningen efter elevernas behov och framtidens krav.

Skolornas rektorer är pedagogiska ledare som håller undervisningen i fokus, med målet att samtliga elever ska nå så långt som möjligt kunskapsmässigt och socialt. I det pedagogiska ledarskapet ingår att kontinuerligt och systematiskt utföra klassrumsobservationer med syfte att säkerställa att samtliga elever får en undervisning av god kvalitet, följa upp elevernas kunskapsresultat i samtliga ämnen samt arbeta med tidiga insatser för elever som behöver det. Rektor ska arbeta för att skapa ett inkluderande förhållningssätt i sin verksamhet och använda elevhälsans kompetens förebyggande och främjande.

Studiemotivation, delaktighet och undervisningskvalitet

Undervisningen ska vara målfokuserad, varierad och innehålla ett aktivt lärarstöd. Lärarna ska styra och leda undervisningen och eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån varje enskild individs behov och förutsättningar. En grundförutsättning för att kunna ge eleverna undervisning av hög kvalitet är att undervisningen bedrivs av legitimerade lärare som är behöriga i de ämnen de undervisar i. Elever som upplever att de kan påverka sin situation i skolan kommer sannolikt känna en större lust och motivation till skolan och skolarbetet och därför är delaktighet i undervisningen och sitt eget lärande viktigt.

Uppföljning visar att pojkars resultat generellt är lägre än flickornas. I Gnesta finns dock de senaste åren en uppåtgående trend som visar att pojkars resultat förbättras, men att de ännu inte når flickornas nivå. Förvaltningen behöver därför fortsätta arbetet att säkerställa att pojkar får den ledning och stimulans som de behöver för att kunna utvecklas så långt som möjligt, samt vidta ytterligare åtgärder eller insatser om så behövs.

Språk- och matematikutveckling

Språket är ett centralt område i skolans arbete eftersom det är nyckeln till att förstå, kommunicera och ta till sig kunskap i alla ämnen. Arbete för att säkerställa tidig läs- och skrivinlärning behöver därför fortsättas och utvecklas. Elever som behöver stöd ska fångas upp tidigt. Skolbiblioteket är en viktig del av skolans pedagogiska verksamhet och ska främja läsande och språkutveckling för elever i alla åldrar på samtliga skolor. Matematik har i det systematiska kvalitetsarbetet identifierats som ett särskilt utvecklingsområde, där tidigt stöd och anpassade insatser är avgörande för elevernas kunskapsutveckling. Genom att skapa goda förutsättningar för lärande i både språk och matematik läggs grunden för elevernas fortsatta skolgång och framtida möjligheter.

Inkludering och tillgänglighet

Skolornas lärmiljöer ska vara inkluderande och tillgängliga för alla elever. Det innebär att lärmiljöerna och elevhälsans verksamhet anpassas efter elevernas unika behov av ytterligare uppgifter, extra anpassningar eller särskilt stöd.

Trygghet och studiero

En trygg lärmiljö med studiero är en förutsättning för elevers utveckling och lärande. Att skapa en trygg lärmiljö för eleverna är ett gemensamt ansvar för alla som verkar inom skolan. Skolorna ska ha ett systematiskt arbete för att förebygga och hantera diskriminering, mobbning, trakasserier och kränkande behandling.

Psykisk och fysisk hälsa

Elevernas psykiska och fysiska välmående är av största vikt för en god skolgång och ett gott vuxenliv. Forskning visar att fysisk aktivitet och psykisk hälsa går hand i hand. För att främja elevernas hälsa ska skolan fokusera på och erbjuda goda möjligheter till fysisk rörelse och motion under skoldagen, bland annat genom utökad samverkan med föreningsliv och andra organisationer. Rörelsegarantin ska fortsätta utvecklas på samtliga skolor. Vidare ska den utbildningssatsning i självledarskap, motivation och beslutskompetens som påbörjades 2023–2024 vidareutvecklas för såväl personal som elever och knytas samman med studie- och yrkesvägledningsarbetet.

Den psykiska ohälsan bland unga ökar, särskilt bland flickor, vilket kräver ett stärkt och samordnat arbete för att främja elevers välbefinnande. Gnesta kommun deltar i satsningen *Tillsammans för barnens bästa i Sörmland* och har en gemensam samverkansplan mellan barn- och utbildningsförvaltningen och socialförvaltningen. Samverkan ska, med ett helhetsperspektiv kring barnens bästa, verka för att utveckla det förebyggande arbetet för barn i de yngre åldrarna med särskilt fokus på förskola, förskoleklass och lågstadium, i samverkan med socialnämnden.

Närvaro

En grundförutsättning för att eleverna ska ta till sig kunskaperna i skolan är att de är närvarande på lektionerna, därför är närvaroarbetet ett utpekat utvecklingsområde för 2026. Skolorna arbetar utifrån *Skolspåret*, som är en arbetsmodell med syfte att främja skolnärvaron bland alla elever i grundskolan samt att säkerställa att skolorna följer en likvärdig rutin i sitt arbete med att motverka problematisk frånvaro. Arbetet med att främja skolnärvaro behöver utvecklas genom bland annat tillgänglighetsarbete samt att elever med betydande frånvaro stöttas.

Ett statsbidragsfinansierat skolsocialt team har under 2025 definierats och utvecklas. I det skolsociala teamet ingår elevhälsan och medarbetare från socialtjänstens öppenvårdsverksamhet som samverkar för att ge elever förutsättningar att närvara skolan samt ge vårdnadshavare stöd i detta. Arbetet utgår ifrån *Skolspåret*.

Närvaron följs upp systematiskt av förvaltningen och redovisas till barn- och utbildningsnämnden efter varje termin.

Fritidshemmet

Fritidshemmet ska komplettera utbildningen i förskoleklass, grundskola och anpassad grundskola och utgå ifrån en helhetssyn på eleven. Undervisningen i fritidshemmet ska stimulera elevernas utveckling och lärande samtidigt som verksamheten ska erbjuda eleverna en meningsfull fritid och rekreation. Vidare ska undervisningen komplettera förskoleklassen och skolan genom att vara situationsstyrt, upplevelsebaserat och grupporienterat samt utgå från elevernas behov och intressen. Undervisningen ska ledas av legitimerade lärare i fritidshem som stimulerar elevers utveckling och lärande.

Unga i gymnasieåldern

Eftersom Gnesta saknar en egen gymnasieskola behöver arbetet riktas till att eleverna i tidigare åldrar får goda förutsättningar för vidare studier och arbete. En central del är studie- och yrkesvägledningen, som ska stödja eleverna i att göra välgrundade gymnasieval och informera om alternativen efter gymnasiet, såsom högskoleutbildning och olika vägar till arbetsmarknaden.

Nämnden och förvaltningen följer relevant statistik, bland annat andel elever med gymnasieexamen och andelen som påbörjar högskolestudier inom tre år. Detta ger underlag för att bedöma hur väl grundskolan och studie- och yrkesvägledningen förbereder eleverna för sina vidare studier.

För unga som inte fullföljer gymnasiet har kommunen ansvar genom det kommunala aktivitetsansvaret (KAA), som omfattar ungdomar upp till 20 år. Arbetet innebär uppsökande kontakt, information om utbildnings- och yrkesvägar samt individuellt stöd i form av studier eller praktik. Förvaltningen ska fortsätta utvecklingsarbetet med det kommunala aktivitetsansvaret, genom kontinuerlig uppföljning samt vidareutveckling av rutiner.

Projektet SPIRA (Studier, Praktik, Inkludering, Reflektion och Arbete) pågår i kommunen sedan 2023. SPIRA är en fortsättning på ett tidigare projekt ”React Ung Comeback” som medfinansieras av Europeiska Socialfonden (ESF) och som avslutades under våren 2023. Till skillnad från KAA omfattar arbetet ungdomar utan arbete eller studier 16-24 år. Stödet i studier syftar till att hitta rätt utbildning, bibehålla och färdigställa studier och stödet kring arbete syftar till att stötta i att finna och behålla ett arbete. SPIRA ska fortsätta utvecklas för att stötta unga till kontakt med samhället, daglig aktivitet och i långa loppet etablera sig på arbetsmarknaden. SPIRA avslutas i september 2026.

Indikatorer

Indikator	2022	2023	2024	Riket 2024	Målsättning
Förskolan					
Heltidstjänster i förskolan med förskollärarlegitimation, kommunal regi, andel (%) *Källa: Kolada: N11810.*	38	36	37	46	Ska öka
Andel (%) vårdnadshavare som instämmer i enkätfrågan ”mitt barn känner sig tryggt i förskolan” *Källa: elev- och vårdnadshavarenkäten*	91	91	91	-	Bibehålla
Barn i kommunal förskola, andel (%) av inskrivna barn *Källa: Kolada: N11711*	84	89	90	78	Ska öka
Framskrivning, förväntat antal invånare 01-05 år om 5 år *Källa: Kolada: N02908*	-	524	547	-	
Grundskolan					
Måluppfyllelse och betyg					
Genomsnittligt meritvärde i åk 9, kommunala skolor (17 ämnen) • Flickor • Pojkar • Totalt *Källa: Kolada: N15505*	 227,7 202,5 214,5	 238,7 196,9 215,8	 249,0* 215,7* 228,4*	 231,8 214,1 222,6	Ska öka
Kommentar: *2024 års siffror är från förvaltningens eget system på grund av felaktiga uppgifter i SCB-rapporteringen för årskurs 9.					
Andel elever (%) i åk 9 med behörighet till gymnasieskolans nationella program, kommunala skolor • Flickor • Pojkar • Totalt *Källa: Kolada: N15436*	 86,2 80,0 82,5	 90,7 81,2 85,4	 91,7* 82,1* 89,5*	 82,5 81,8 82,1	Ska öka
Kommentar: *2024 års siffror är från förvaltningens eget system på grund av felaktiga uppgifter i SCB-rapporteringen för årskurs 9.					
Andel elever (%) i åk 9 med E i alla ämnen, kommunala skolor • Flickor • Pojkar • Totalt *Källa: Kolada: N15419*	 70,4 73,3 71,9	 85,2 65,2 74,0	 79,2* 77,6* 78,2*	 70,8 68,7 69,7	Ska öka
Kommentar: *2024 års siffror är från förvaltningens eget system på grund av felaktiga uppgifter i SCB-rapporteringen för årskurs 9.					

Indikator	2022	2023	2024	Riket 2024	Målsättning
Andel elever (%) i årskurs 6 som uppnått minst E i alla ämnen (som eleven läser), kommunala skolor • Flickor • Pojkar • Totalt *Källa: Kolada, ID: N15540*	 91,1 59,1 73,8	 69,6 74,7 72,2	 79,7 66,7 73,4	 71,4 66,4 68,8	Ska öka
Andel elever (%) i årskurs 3 som uppnår fullständig måluppfyllelse	*	*	*	-	
Kommentar: *fattas systemstöd					
SALSA-värde - årskurs 9					
Elever i åk 9 som uppnått betygskriterierna i alla ämnen avvikelse från modellberäknat värde kommunala skolor, procentenheter *Källa: Kolada: U15457*	3,2	0,0	-*	-	Ska öka
Kommentar: *2024 års siffror är inte tillgängliga på grund av felaktiga uppgifter i SCB-rapporteringen för årskurs 9.					
Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram avvikelse från modellberäknat värde kommunala skolor, procentenheter *Källa: Kolada: U15461*	2,6	-1,1	-*	-	Ska öka
Kommentar: *2024 års siffror är inte tillgängliga på grund av felaktiga uppgifter i SCB-rapporteringen för årskurs 9.					
Elever i åk 9. genomsnittligt meritvärde avvikelse från modellberäknat värde kommunala skolor, meritvärdespoäng *Källa: Kolada: U15459*	-3,8	-10,5	-*	-	Ska öka
Kommentar: *2024 års siffror är inte tillgängliga på grund av felaktiga uppgifter i SCB-rapporteringen för årskurs 9.					
Nationella prov – årskurs 9					
Andel elever (%) i årskurs 9 med provbetyg A-E i ämnesprovet i svenska, kommunala • Flickor • Pojkar • Totalt *Källa: Skolverket*	 ~100 100,0 ~100	 100,0 ~100 ~100	 88,1 77,8 81,9	 96,9 91,3 94,0	Ska öka
Andel elever (%) i årskurs 9 med provbetyg A-E i ämnesprovet i svenska som andraspråk, kommunala • Flickor • Pojkar • Totalt *Källa: Skolverket*				 79,1 69,4 73,8	Ska öka
Andel elever (%) i årskurs 9 med provbetyg A-E i ämnesprovet i matematik, kommunala • Flickor • Pojkar • Totalt	 79,1 88,6 83,9	 89,6 90,9	 ~100 ..	 84,7 85,7 85,3	Ska öka

Indikator	2022	2023	2024	Riket 2024	Målsättning
Källa: Skolverket		90,3	87,3		
Andel elever (%) i årskurs 9 med provbetyg A-E i ämnesprovet i engelska, kommunala • Flickor • Pojkar • Totalt *Källa: Skolverket*	 ~100 ~100 ~100	 100,0 ~100 ~100	 ~100 ~100 94,6	 97,2 97,3 97,2	Ska öka
Kommentar nationella prov: • Om antalet elever med provbetyg F är 1-4, så visas andelen med A-E som ~100. • Om uppgiften baseras på färre än 5 elever sekretessprickas den (..) • Om en andelsuppgift för antingen pojkar eller flickor redovisas med ~100 kommer andelsuppgiften för det andra könet att sekretessprickas (..)					
Relation mellan nationella prov och betyg – årskurs 9					
Elever i åk 9 som fått ett högre betyg än provbetyg för ämnesprov i engelska, kommunala skolor, andel (%) • Flickor • Pojkar • Totalt *Källa: Kolada: N15574*	 30,8 18,2 24,1	 11,1 7,8 9,4	 20,0 6,8 12,5	 12,8 8,4 10,5	
Elever i åk 9 som fått ett högre betyg än provbetyg för ämnesprov i matematik, kommunala skolor, andel (%) • Flickor • Pojkar • Totalt *Källa: Kolada: N15572*	 53,5 47,7 50,6	 47,9 54,5 51,5	 44,2 42,1 43,0	 27,0 21,3 24,1	
Elever i åk 9 som fått ett högre betyg än provbetyg för ämnesprov i svenska, kommunala skolor, andel (%) • Flickor • Pojkar • Totalt *Källa: Kolada: N15570*	 51,4 22,2 35,4	 31,8 16,7 23,5	 39,0 48,2 23,5	 34,5 28,3 31,4	
Elever i åk 9 som fått ett lägre betyg än provbetyg för ämnesprov i engelska, kommunala skolor, andel (%) • Flickor • Pojkar • Totalt *Källa: Kolada: N15573*	 10,3 11,4 10,8	 15,6 39,2 28,1	 - 5,1 2,9	 13,7 10,6 16,7	
Elever i åk 9 som fått ett lägre betyg än provbetyg för ämnesprov i matematik, kommunala skolor, andel (%) • Flickor • Pojkar • Totalt *Källa: Kolada: N15571*	 0,0 0,0 0,0	 2,1 3,6 2,9	 2,3 - 1,0	 2,3 3,4 2,9	
Elever i åk 9 som fått ett lägre betyg än provbetyg för ämnesprov i svenska, kommunala skolor, andel (%) • Flickor • Pojkar • Totalt *Källa: Kolada: N15569*	 2,7 6,7 4,9	 6,8 14,8 11,2	 - 3,6 2,1	 4,9 6,6 5,8	

Indikator	2022	2023	2024	Riket 2024	Målsättning
Nationella prov – årskurs 6					
Andel elever i årskurs 6 med provbetyg A-E i ämnesprovet i matematik, kommunala • Flickor • Pojkar • Totalt *Källa: Skolverket*	 ~100 ~100 95,4	 71,4 85,3 79,0	 84,1 79,3 81,8	 83,3 84,7 84,1	Ska öka
Andel elever i årskurs 6 med provbetyg A-E i ämnesprovet i svenska, kommunala • Flickor • Pojkar • Totalt *Källa: Skolverket*	 ~100 .. 92,1	 86,0 81,5 83,6	 ~100 .. 93,8	 95,7 88,2 91,9	Ska öka
Andel elever i årskurs 6 med provbetyg A-E i ämnesprovet i svenska som andra språk, kommunala • Flickor • Pojkar • Totalt *Källa: Skolverket*				 77,2 62,0 69,1	Ska öka
Andel elever i årskurs 6 med provbetyg A-E i ämnesprovet i engelska, kommunala • Flickor • Pojkar • Totalt *Källa: Skolverket*	 ~100 .. 92,8	 88,1 91,5 90,0	 ~100 ~100 95,8	 95,3 96,0 95,7	Ska öka
Relation mellan nationella prov och betyg – årskurs 6					
Elever i åk 6 som fått ett högre betyg än provbetyg för ämnesprov i engelska, kommunala skolor, andel (%) • Flickor • Pojkar • Totalt *Källa: Skolverket*	 9,4 6,9 8,1	 7,0 6,0 6,5	 27,0 25,0 26,1	 4,4 3,2 3,8	
Elever i åk 6 som fått ett högre betyg än provbetyg för ämnesprov i matematik, kommunala skolor, andel (%) • Flickor • Pojkar • Totalt *Källa: Skolverket*	 11,1 1,9 6,5	 24,6 26,5 25,6	 47,6 49,1 48,3	 24,9 22,9 23,9	
Elever i åk 6 som fått ett högre betyg än provbetyg för ämnesprov i svenska, kommunala skolor, andel (%) • Flickor • Pojkar • Totalt *Källa: Skolverket*	 34,6 22,4 28,7	 35,7 32,3 33,9	 39,3 39,6 40,0	 26,4 21,0 23,7	
Elever i åk 6 som fått ett lägre betyg än provbetyg för ämnesprov i engelska, kommunala skolor, andel (%) • Flickor • Pojkar • Totalt *Källa: Skolverket*	 26,4 25,9 26,1	 35,1 34,3 34,7	 4,8 10,7 7,6	 16,9 23,0 20,0	

Indikator	2022	2023	2024	Riket 2024	Målsättning
Elever i åk 6 som fått ett lägre betyg än provbetyg för ämnesprov i matematik, kommunala skolor, andel (%) • Flickor • Pojkar • Totalt *Källa: Skolverket*	 5,6 3,7 4,6	 . 7,4 3,9	 . 1,8 0,8	 2,7 3,3 3,0	
Elever i åk 6 som fått ett lägre betyg än provbetyg för ämnesprov i svenska, kommunala skolor, andel (%) • Flickor • Pojkar • Totalt *Källa: Skolverket*	 3,8 10,2 6,9	 1,8 3,2 2,5	 1,6 . 0,9	 3,8 5,0 4,4	
Nationella prov – årskurs 3					
Andel elever (%) i åk 3 som klarat alla delar av nationella proven för ämnesprovet i matematik • Flickor • Pojkar • Totalt *Källa: Kolada. ID: N15454*	 52 52 52	 49 41 44	 61 59 60	 65 67 66	Ska öka
Andel elever (%) i åk 3 som klarat alla delar av nationella proven för ämnesproven i svenska och svenska som andraspråk • Flickor • Pojkar • Totalt *Källa: Kolada. ID N15452*	 66 57 62	 80 60 69	 51 48 50	 74 62 68	Ska öka
Frånvaro					
Genomsnittlig total andel frånvaro (läsår) - Låg - Mellan - Hög *Källa: interna siffror*	 11,8 13,1 19,0	 10,2 11,4 17,5	 9,2 11,3 14,9	 -	Ska minska
Andel elever med mer än 20 procents frånvaro - Låg - Mellan - Hög *Källa: interna siffror*	 14,2 17,8 33,1	 8,4 14,0 27,9	 8,0 12,1 25,5	 -	Ska minska
Andel elever med mer än 50 procents frånvaro - Låg - Mellan - Hög *Källa: interna siffror*	 0,3 0,9 5,6	 0,2 0,9 4,6	 0,6 1,7 3,5	 -	Ska minska
Trygghet					
Andel elever (%) i årskurs 5 som instämmer i enkätfrågan ”Jag känner mig trygg i skolan” *Källa: elev- och vårdnadshavarenkäten*	69	83	78	-	Ska öka
Andel elever (%) i årskurs 8 som instämmer i enkätfrågan ”Jag känner mig trygg i skolan” *Källa: elev- och vårdnadshavarenkäten*	74	78	75	-	Ska öka

Indikator	2022	2023	2024	Riket 2024	Målsättning
Lärarbehörighet					
Lärare (heltidstjänster) med lärarlegitimation och behörighet i grundskola åk 1-9, kommunala skolor, andel (%) *Källa: Kolada: N15814*	73,8	76,7	74,3	73,4	Ska öka
Fritidshemmet					
Anställda, andel (%) heltidstjänster med ped. högskoleexamen *Källa: Skolverket (databasen jämförelsetal)*	-	38,2	41,0	59,7	Ska öka
Unga i gymnasieåldern					
Andel gymnasieelever (%) med examen inom tre år, hemkommun • Flickor • Pojkar • Totalt *Källa: Kolada: N17445*	 67,1 68,2 67,6	 71,6 64,4 68,4	 74,6 78,3 76,4	 72,3 69,1 70,7	Ska öka
Andel gymnasieelever (%) med examen inom fyra år, hemkommun • Flickor • Pojkar • Totalt *Källa: Kolada: N17461*	 80,3 73,8 77,1	 75,0 69,7 72,5	 77,0 69,5 73,7	 76,8 71,8 74,2	Ska öka
Ungdomar som är etablerade på arbetsmarknaden eller studerar 2 år efter gymnasieexamen, hemkommun, andel (%) • Flickor • Pojkar • Totalt *Källa: Kolada N18601*	 84,3 93,0 88,3	 72,2 83,0 77,2	 * 	 * 	Ska öka
Kommentar: *Publiceras vecka 21, 2026					
Personer i kommunens aktivitetsansvar, andel (%) av invånare 16–19 år *Källa: Kolada: N18741*	13,3	12,7	14,1	12,2	

Prioriterade uppdrag

Prioriterade uppdrag	Startdatum	Slutdatum
Säkerställa attraktiva utemiljöer på förskolorna och skolorna (en del i plan för underhåll och verksamhetsanpassningar)	2025-01-01	2026-12-31
En ny förskola i Gnesta centrum ska byggas.	2023-01-01	2026-12-31
En ny skola och förskola ska byggas i Stjärnhov	2024-06-17	2027-08-31

Organisera för lagkravsändringar kopplat till mobilförbud i grundskolan	2026-01-01	2026-08-31
Utvärdera satsningen på förebyggande arbete i tidigare åldrar i förskolan i samverkan med socialförvaltningen	2026-01-01	2026-12-31

En proaktiv och effektfull organisation

Som ger kommuninvånarna, näringslivet och föreningslivet en god service med ett bra bemötande, tar till sig nya arbetssätt, handskas varsamt med kommunens ekonomi och utvecklar sin kompetens över tid.

Målbild

Det är lätt att kontakta kommunen via olika kanaler såsom e-post, telefon, besök och olika former av digitala tjänster. Frågor besvaras skyndsamt, och e-postmeddelanden besvaras senast inom två dagar. Kommunens verksamheter präglas av intresse och förståelse för kommuninvånares, företags och andra aktörers behov och önskemål.

Medarbetare i kommunen uppmuntras att ta initiativ till förbättringar i verksamheterna. Genom att systematiskt och kontinuerligt jobba med utveckling av kommunens olika processer, sker förenklingar, förbättringar och kvaliteten höjs. Digitaliseringens möjligheter tas tillvara för att utveckla verksamheter och tjänster utifrån användarens behov.

Genom ett effektivt resursutnyttjande och en proaktiv verksamhetsstyrning håller kommunens verksamheter budget. Goda analyser bidrar till att prognossäkerheten är hög. Medarbetarna har god kännedom om sin verksamhetsbudget och är delaktiga i planeringsarbetet.

Medarbetarna är kommunens viktigaste resurs. Gnesta kommun är en attraktiv arbetsgivare för nuvarande och framtida medarbetare. Genom att vara en attraktiv arbetsgivare kan kommunen locka till sig ny kompetens och utveckla och behålla den kompetens som finns inom organisationen. Arbetsmiljön på kommunens olika arbetsplatser är god och stimulerar medarbetare att ta initiativ och att känna ansvar i såväl det löpande som det långsiktiga arbetet. Kommunen tillvaratar medarbetarnas kompetens och intressen samt främjar en god arbetsmiljö med låg sjukfrånvaro.

Nulägesbeskrivning

Genomförda kommunikationsinsatser har stärkt tillgänglighet och insyn. Webbplatsen har omarbetats enligt klarspråksprinciperna och nyhetsflödet har intensifierats. Fortsatt utvecklingsarbete kvarstår med en ny webbplats. Sociala medier, särskilt Facebook, har blivit en viktig kanal för att nå invånare.

Det nya IT-systemet för budgetuppföljning används nu i hela organisationen och stärker styrning och transparens. Fortsatt utvecklingsarbete krävs för att optimera systemstödet och säkerställa att det ger maximal effekt. Arbetet med långsiktiga investeringsplaner och resursfördelningsmodell är påbörjat men kräver fortsatt utveckling och förankring. Ekonomistyrningsreglerna har förtydligat ansvar och uppföljning, vilket ökar den ekonomiska medvetenheten i organisationen.

HR-arbetet har fokuserat på frisknärvaro och kompetensomställning, med positiva resultat i minskad korttidssjukfrånvaro. Medarbetarundersökningen 2024 visar högt

engagemang, men lägre värden inom målstyrning och tydlighet, delvis kopplat till organisatoriska förändringar och vakanta chefsroller. Rekrytering till nyckelpositioner har därför prioriterats. Ledarskapsutveckling har stärkts genom ledarforum och utbildningsinsatser, och en särskild satsning görs på kvinnors hälsa för att minska sjukfrånvaron.

Nämndernas fokusområden

Fokusområde	Ansvarig nämnd
Förbättra kommunikationen och servicen till våra medborgare och företagare	KS, SBN, BOUN, SN
Arbeta strategiskt med kompetensförsörjning både på kort och lång sikt.	KS, SBN, BOUN, SN
Ett gemensamt och idogt arbete för att sänka sjuktalen och säkra en robust organisation ska ske.	KS, SBN, BOUN, SN
Styrdokument ska uppdateras.	KS, SBN, BOUN, SN
Den ekonomiska medvetenheten ska genomsyra hela organisationen, både den politiska och hela kommunkoncernens organisation.	KS, SBN, BOUN, SN

Barn- och utbildningsnämndens verksamhetsfokus

Service och bemötande

Tillit och förtroende mellan verksamhet och barn eller ungdom med sina vårdnadshavare byggs genom proaktiv kommunikation som ska kännetecknas av ett gott bemötande och professionalitet. Det åligger varje verksamhet att säkerställa att kontakter som tas inom och med verksamheten kännetecknas av detta.

Attraktiv arbetsgivare

En nyckelfaktor för att nå inriktningsmålen är att förvaltningen förmår attrahera, behålla och utveckla medarbetare, inte minst för att säkerställa att verksamheterna har den kompetens som är nödvändig för att skapa bra verksamheter för alla barn och elever. Barn- och utbildningsförvaltningen ska präglas av ett klimat som främjar utvecklingsinitiativ och uppmuntrar medarbetare att ta ansvar och bidra till verksamhetens utveckling. Ledarskapet är avgörande för detta och därför är ledarskapsutveckling en naturlig del i organisationsutvecklingen, på både enhetsnivå och förvaltningsnivå. Förvaltningen ska säkerställa att förskole- och skolrektorerna har goda förutsättningar för att utföra sitt ansvar som pedagogisk ledare samt fortsätta arbeta med det gemensamma utvecklingsarbetet kopplat till detta.

Kopplat till målet om en god och utvecklande arbetsmiljö ska även kommunen ha verksamhetsförlagd utbildning, VFU, av god kvalitet som lockar fler förskollärar- och lärarstudenter att genomföra sin VFU på kommunens förskolor och skolor.

Välmående medarbetare är grundläggande för att nå upp till målbeskrivningen om att vara en attraktiv arbetsgivare. Arbetet med hälsofrämjande åtgärder ska stärkas i syfte att förbättra personalens fysiska och psykiska hälsa. Arbetet ska följas upp genom aktivt arbete med medarbetarundersökning på både enhetsnivå och förvaltningsnivå samt genom kontinuerlig uppföljning av sjukfrånvaron.

En god ekonomi

Nämndens verksamheter ska bedrivas på ett kostnadseffektivt sätt och dess ekonomiska resultat ska vara i balans. Därför ska arbetet med att säkerställa att samtliga verksamheter drivs kostnadseffektivt och att resurserna optimeras fortsättas i linje med kommunfullmäktiges ekonomiska styrprinciper. Ekonomisk medvetenhet ska genomsyra hela organisationen. Förvaltningen ska därför säkerställa att chefer regelbundet följer upp ekonomin tillsammans med medarbetarna och gör dem delaktiga genom att uppmuntra förslag på exempelvis förändrade arbetssätt och administrativa förbättringar.

En viktig del i detta är att arbeta i enlighet med reinvesteringsplanen för att säkra en god, långsiktig ekonomisk planering samt säkerställa att nämndens verksamheter och dess inventarier håller en hög kvalitet.

En ny modell för att beräkna barn- och elevpengen är under framtagande i syfte att öka transparens, ansvarstagande, likvärdighet samt skapa jämförbarhet mellan verksamheter och andra kommuner. Grundskolans elevpeng färdigställdes under 2023 och tillämpas sedan 2024. Nästa steg i projektet var att under 2025 genomföra en motsvarande utredning för barnpengen (grundbeloppet till förskolan). Arbetet med modellen har inletts men behöver fortsätta. Bedömningen är dock att det i nuläget är mer angeläget att fokusera på att förbereda organisationen för det fortsatt minskande barnantalet i förskolan. Därför skjuts barnpengsutredningen upp i förmån för detta arbete.

Indikatorer

Indikator	2022	2023	2024	Riket 2024	Målsättning
Procentuell avvikelse från nämndens budget *Källa: utfall budget*	-1,8	-3,5	-0,9%	-	Säkerställa
Antal verksamhetsområden med budget i balans (av 15 verksamhetsområden) *ny indikator för 2025, innan 2024 var verksamheten uppdelad i 10 områden *Källa: utfall budget*	*	*	*	-	Säkerställa
Nyckeltal - barn och personal					
Antal anställda • Kvinnor • Män • Totalt	 317 80 397	 311 82 393	 306 81 387	-	

Indikator	2022	2023	2024	Riket 2024	Målsättning
Källa: interna siffror					
Antal årsarbetare • Kvinnor • Män • Totalt *Källa: interna siffror*	 301 73 374	 295 76 371	 290 76 366	-	
Antal tjänstgörande lärare (omräknat till heltidstjänster) i kommunal grundskola *Källa: Kolada: K15063*	96,1	90,9	88,2	-	
Elever/lärare (heltidstjänst) i kommunal grundskola åk 1-9, antal *Källa: Kolada: N15034*	11,9	12,1	13,0	11,8	Bibehålla
Antal årsarbetare kommunal förskola (punktmätning 15 okt) *Källa: Kolada: K11022*	82,0	85,0	81,0	-	
Inskrivna barn per årsarbetare i förskolan, kommunal regi, antal *Källa: Kolada: N11010*	5,6	5,3	5,3	5,2	Bibehålla
Antal förskollärar- och lärarstudenter som genomför VFU inom kommunen *Källa: interna siffror*	10	27	31	-	Bibehålla
Antal barn och elever i verksamheterna (redovisas i bilaga) *Källa: interna siffror*					
Sjukfrånvaro					
Sjukfrånvaro: Total sjukfrånvaro i procent av arbetad tid • Kvinnor • Män • Totalt *Källa: interna siffror*	 11,6 4,7 10,2	 10,1 3,8 8,8	 9,2 10,1 5,5	-	Ska minska
Sjukfrånvaro: Total sjukfrånvaro i procent av arbetad tid – förskola *Källa: interna siffror*	17,7	16,4	18,1	-	Ska minska
Sjukfrånvaro: Total sjukfrånvaro i procent av arbetad tid – grundskola *Källa: interna siffror*	7,8	6,6	6,2	-	Ska minska
Sjukfrånvaro: Andel (%) av total sjukfrånvaro som överstiger 59 dagar • Kvinnor • Män • Totalt *Källa: interna siffror*	 52,7 2,5 48,0	 54,9 6,5 50,6	 53,8 38,3 51,8	-	Ska minska
Upplevd nöjdhet					
HME (Hållbart medarbetarengagemang) – andel (%) positiva *Källa: medarbetarundersökningen*	83	80	78	-	Ska öka

Indikator	2022	2023	2024	Riket 2024	Målsättning
Andel medarbetare (%) som kan rekommendera Gnesta kommun som arbetsgivare *Källa: medarbetarundersökningen*	49	45	54	-	Ska öka
Andel (%) vårdnadshavare som instämmer i enkätfrågan ”Hur nöjd är du med ditt barns förskola?”, medelvärde av samtliga tillfrågade, kommunala *Källa: elev- och vårdnadshavarenkäten*	84	82	87	-	
Andel (%) vårdnadshavare som instämmer i enkätfrågan ”Hur nöjd är du med ditt barns skola?”, medelvärde av samtliga tillfrågade, kommunala *Källa: elev- och vårdnadshavarenkäten*	55	65	60	74	
Antal inkomna klagomål *Källa: interna siffror*	12	25	9	-	

Prioriterade uppdrag

Prioriterade uppdrag	Startdatum	Slutdatum
Ta fram ett förslag på hur barnpeng kan beräknas för att säkerställa likvärdighet i hela kommunen.	2023-01-01	2027-12-31
Upphandla och implementera utbildningsspecifika moduler i Hypergene	2025-01-01	2026-12-31
Ta fram kontinuitetsplan för kris och krig	2025-01-01	2026-06-30
Organisera för införande av NIS2-direktivet	2026-01-01	2026-06-30
Skapa struktur för inköp och kontinuerligt utbyte av kläder till förskolepersonal	2026-01-01	2026-06-30
Lägga fram förslag på framtida förskole- och skolorganisation utifrån minskat barnantal	2026-01-01	2026-12-31

Ekonomi

Barn- och utbildningsnämnden, utdrag ut Framtidsplan 2026–2028

Barn- och utbildningsnämnden totala budgetram 2026 landar på 381,1 miljoner kronor. I ramen ingår löneöversyn 2026 på 6,6 miljoner kronor, hyresuppräkning på 0,6 miljoner kronor, uppräkning av driftkostnader på 2,7 miljoner kronor samt ytterligare ramutökning för prioriterade områden motsvarande 4,2 miljoner kronor. Nämndens budgetram minskas med 1,7 miljoner motsvarande hyres- och städkostnader för fastigheten som i dag bedriver förskola Frustuna. Gällande indexuppräkning består av löneökning 3 %, hyror 3 % och övriga kostnader med 2 %.

Nedan redovisas de prioriterade områden i nämnden.

Barn- och utbildningsnämnden	**4,175 mnkr**
Elever med särskilt stöd	1,0
Minskat antal barn i förskolan	-1,8
Minskat antal barn i skolan	-2,0
Ökat antal barn i anpassad skola	1,5
Ökat antal elever i gymnasieskolan	1,875
Prisökning gymnasieplatser	1,0
Personalkläder	0,2
Förebyggande verksamhet för barn och unga	1,5
Psykolog	0,9

Resultaträkning Totalt Barn- och utbildningsnämnden (mnkr)

Enhet	Budget 2026	Budget 2025	Förändring
Externa intäkter	15,9	16,3	0,4
Bidrag/Kostnadsersättningar	25,0	23,3	-1,7
Kostnad arbetskraft	-236,3	-215,7	20,6
Lokalkostnader	-49,5	-48,9	0,6
Övriga kostnader	-147,2	-152,5	-5,3
Interna intäkter	258,1	251,7	-6,4
Interna kostnader	-247,1	-243,3	3,8
Resultat Barn- och utbildningsnämnden	**-381,1**	**-369,3**	**11,8**

*) exempel på kostnader som ingår i övriga kostnader är bland annat köp av huvudverksamhet (elevplatser), transporter och resor, konsultkostnader, administrativa kostnader, IT-kostnader, förbrukningsmaterial, trycksaker, annons, samt ett flertal övriga kostnader.

Nämndens driftsbudget

Nedan redovisas barn- och utbildningsnämndens budget för 2026 uppdelat utifrån verksamhet och i miljontals kronor. Tabellen redovisas i tusentals kronor (tkr). Fördelningen är gjord utifrån Statistiska Central Byråns (SCB's) uppdelning i räkenskapssammandrag, såsom varje kommun måste redovisa årligen. Verksamheterna 998 fördelas ut över alla andra verksamheter när bokslutet är klart utifrån resultat i procent per verksamhet.

Verksamhet	Benämning	Centralt under FCH	Kommunal verksamhet	Totalt 2026
100	Politik	0,8		**0,8**
330	Kulturskola		4,9	**4,9**
350	Fritidsgård/Freja café		4,1	**4,1**
400	Öppen förskola		0,6	**0,6**
407	Förskola	6,5	65,35	**71,9**
425	Fritidshem	2,1	20,1	**22,2**
435	Förskoleklass	1,4	11,9	**13,3**
440	Grundskola	35,1	133,2	**168,3**
443	Anpassad grundskola	4,5	6,4	**10,9**
453	Anpassad gymnasieskola	7,6		**7,6**
450	Gymnasium	59,8		**59,8**
478	Kommunalt aktivitetsansvar (KAA)		2,7	**2,7**
997	Kosten		2,8	**2,8**
998	Övergripande administration	11,3		**11,3**
	Summa:	**129,4**	**251,75**	**381,1**
	Ram			**381,1**

Nedanstående tabell redovisar budgetavvikelse mellan åren i miljontals kronor.

Verksamhet	Benämning	Budget 2026	Budget 2025	Avvikelse mot förgående år
100	Politik	0,8	0,8	0,0
330	Kulturskola	4,9	4,8	0,1
350	Fritidsgård/Freja café	4,1	4,0	0,1
400	Öppen förskola	0,6	0,6	0,0
407	Förskola	71,9	72,9	-1,0
425	Fritidshem	22,2	18,6	3,6
435	Förskoleklass	13,3	11,8	1,5
440	Grundskola	168,3	167,8	0,5
443	Anpassad grundskola	10,9	8,8	2,1
453	Anpassad gymnasieskola	7,6	8,6	-1,0
450	Gymnasium	59,8	57,4	2,4
478	Kommunalt aktivitetsansvar(KAA)	2,7	2,0	0,7
997	Kosten	2,8	2,1	0,7
998	Övergripande administration	11,3	8,5	2,8
412	Pedagogisk omsorg*	0	0,7	-0,7
	Summa:	**381,1**	**369,3**	**11,8**

**Verksamheten är stängd sedan sommar 2025.*

Volymer

Nedan visas prognosticerade volymer för förskola, fritidshem, grundskola, gymnasium och anpassad grundskola 2026, i relation till prognos och utfall snitt vårtermin/hösttermin 2025, samt prognos från ledningen.

Förskola	**Prognos 2025**	**Utfall 2025**	**Prognos 2026**
Antal placerade barn i Gnesta kommuns förskolor	442	405	407
- varav sålda platser	9	10	9
Antal barn med förskoleplats i andra kommuners regi	2	6	5
Antal barn i fristående förskoleverksamhet	103	110	108

Grundskola	**Prognos 2025**	**Utfall 2025**	**Prognos 2026**
Antal elever i förskoleklass i Gnesta kommuns regi	122	120	118
- varav sålda platser	1	1	1
Antal elever i förskoleklass i annan kommun	2	1	1
Antal elever i fristående skolors förskoleklass	13	14	14
Antal elever i åk 1-9 i Gnesta kommuns regi	1 151	1 170	1133
- varav sålda platser	25	39	32
- varav antal elever med modersmålsundervisning	100	97	100
Antal elever i åk 1-9 i andra kommuners regi	23	24	23
Antal elever i åk 1-9 i fristående skolor	190	192	190
Antal elever i fritidshem i Gnesta kommuns regi	556	564	551
- varav sålda platser	8	10	9
Antal elever i fritidshem i andra kommuners regi	10	11	10
Antal elever i fristående skolors fritidshem	98	90	90

Anpassad grundskola	Prognos 2025	Utfall 2025	Prognos 2026
Antal elever i anpassad grundskola i Gnesta kommuns regi, snitt.	5,5	7	8
- varav sålda platser	1	1	1
Antal elever i anpassad grundskola i andra kommuners regi	0	0	0
Antal elever i fristående anpassad grundskola	3	3	3

Anpassad gymnasieskola	Prognos 2025	Utfall 2025	Prognos 2026
Antal elever i anpassad gymnasieskola i andra kommuners regi samt i fristående anpassad gymnasieskola, snitt.	9,5	9	9

Gymnasieskola	Prognos 2025	Utfall 2025	Prognos 2026
Antal elever i gymnasieskola, snitt.	401	384	409

Resursfördelning - Förskola och pedagogisk omsorg

Enligt 8 kap. 22 § och 25 kap. 12 § skollagen (2010:800) ska bidraget (grundbeloppet) från hemkommunen avse ersättning för:

- omsorg och pedagogisk verksamhet
- pedagogiskt material och utrustning
- måltider
- lokalkostnader
- administration
- mervärdesskatt

Grundbeloppet ska bestämmas efter samma grunder som kommunen tillämpar vid fördelning av resurser till sin egen förskola. Grundbeloppet för förskolan utgår utifrån fyra olika bidragsnivåer. Bidragsnivåerna är uppdelade efter ålder 1-2 år och 3-5 år, samt heltid och 20-timmarsbarn. Alla belopp är per elev och år om inte annat anges. I Gnesta kommun tillkommer även barnpeng för barnhälsa i grundpengen med 633 kr/barn. Uppdraget utförs av barn- och elevhälsan inom kommunen. Ersättning för barnhälsa utgår inte till pedagogisk omsorg. Lönekompensation för 2026 ingår i grundbeloppet. Alla belopp är avrundade till närmaste tiotal kronor.

Barn- och elevpeng till kommunens egna verksamheter 2026 i kronor/barn/år

Verksamhet	Förskola 1–2 år	Förskola 1–2 år, 20 timmar	Förskola 3–5 år	Förskola 3–5 år, 20 timmar
Grundbelopp inkl lönekompensation och lokalkostnader	**164 770**	**120 880**	**140 130**	**107 670**

Interkommunal ersättning till förskola 2026 i kronor/barn/år

Verksamhet	Förskola 1–2 år	Förskola 1–2 år, 20 timmar	Förskola 3–5 år	Förskola 3–5 år, 20 timmar
Grundbelopp inkl lönekompensation och lokalkostnader	164 770	120 880	140 130	107 670
Administration 3%	4 940	3 630	4 200	3 230
Totalt	**169 710**	**124 510**	**144 330**	**110 900**

Bidragsbelopp till fristående förskola 2026 i kronor/barn/år

Verksamhet	Förskola 1-2 år	Förskola 1-2 år, 20 timmar	Förskola 3-5 år	Förskola 3-5 år, 20 timmar
Grundbelopp inkl lönekompensation och lokalkostnader	164 770	120 880	140 130	107 670
Administration 3%	4 940	3 630	4 200	3 230
Momsersättning 6%	10 180	7 470	8 660	6 650
Totalt	179 890	131 980	152 990	117 550
Grundbelopp efter avdragavgiftsintäkt	**166 070**	**118 160**	**139 170**	**103 730**

Bidragsbelopp fristående pedagogisk omsorg 2026 i kronor/barn/år

Verksamhet	Pedagogisk omsorg 1-5 år	Pedagogisk omsorg 1-5 år, 20 timmar
Grundbelopp inkl lönekompensation och lokalkostnader	**150 240**	**95 090**
Administration 1%	1 500	950
Momsersättning 6%	9 100	5 760
Totalt	160 840	101 800
Grundbelopp efter avdrag avgiftsintäkt	**147 020**	**87 980**

Ersättning för lokalkostnader

Med lokalkostnader avses i första hand kostnader för hyra. Det innefattar också driftskostnader som till exempel uppvärmning, renhållning och kapitalkostnader i form av ränta på lån. De fristående förskolorna får bidrag för sin lokalkostnad per barn och år med det belopp som motsvaras av den genomsnittliga lokalkostnaden för den kommunala förskolan. Bidraget grundar sig på den budgeterade genomsnittliga lokalkostnaden för kommunens förskolelokaler för det kommande verksamhetsåret. 2026 år lokalkostnader i snitt är 30 444 kr per barn och år.

Ersättning för administration

Ersättningen för administration består av ett schablonbelopp på tre procent (en procent för pedagogisk omsorg) på grundbeloppet och ersättning för lokalkostnader.

Ersättning för mervärdesskatt

För de fristående verksamheterna tillkommer en ersättning på det totala grundbeloppet med en schablonersättning om sex procent som kompensation för mervärdesskatt.

Socioekonomiskt tillägg

Socioekonomiskt bidrag kan utgå till förskola. Förskolorna får ersättning utifrån den socioekonomiska strukturen i de olika förskolorna. Ersättningen baseras på föräldrars utbildningsnivå, familjens biståndsbehov samt elevens utländska bakgrund. Index med dessa parametrar beräknas per skola av Statistiska centralbyrån (SCB). Socioekonomiska ersättningen är kompensatorisk och ska möjliggöra likvärdiga förutsättningar till stimulans och lärande i förskolan.

För barn som går i kommunal eller fristående skola i Gnesta kommun erhåller respektive förskola socioekonomisk ersättning utifrån modellen. Barn som går i annan kommuns kommunala eller fristående skola erhåller Gnesta kommuns genomsnittliga socioekonomiska ersättning. Ersättningen gäller kronor/barn/år.

Kommunal förskola	Belopp
Fågeldansen	3 875
Gläntan	3 125
Korallen	4 375
Kristallen	3 667
Ringleken	3 333
Sjöstugan	4 583
Frustuna	6 292
Tallen	4 708
Ängen	3 167

Fristående förskolor i kommunen	Belopp	Administration 3%	Moms 6%	Totalt
De fyra årstiderna	3 500	105	216	3 821
Gnesta Waldorfförskola	3 917	118	242	4 277
Grinden	4 333	130	268	4 731

Utanför Gnestas kommun	Belopp	Administration 3%	Moms 6%	Totalt
Interkommunal ersättning	4 167	125	0	4 292
Fristående förskolor	4 167	125	258	4 550

Tilläggsbelopp

Enligt 8 kap. 23 § skollagen (2010:800) ska tilläggsbelopp inom förskolan lämnas för barn som har ett omfattande behov av särskilt stöd. Stödet ska vara kopplat till barnets särskilda behov och förutsättningar att kunna delta i verksamheten och det ska vara en extraordinär stödåtgärd som inte har koppling till den vanliga verksamheten. Hemkommunen är inte skyldig att betala tilläggsbelopp för ett barn i behov av särskilt stöd, om betydande eller ekonomiska svårigheter uppstår för kommunen. Tilläggsbelopp söks av rektor.

Föräldraavgifter

Fristående verksamheter tar själva in sina föräldraavgifter. I Gnesta innebär det att grundbeloppet till fristående verksamheter reduceras med ett belopp motsvarande genomsnittlig avgift för förskolans verksamheter i kommunen. Avgiftsreduceringen 2026 är 13 820 kronor/barn/år.

Resursfördelning – Förskoleklass, fritidshem, fritidsklubb och grundskola

Enligt 9 kap. 20 §, 10 kap. 38 § och 14 kap. 16 § skollagen (2010:800) ska bidraget (grundbeloppet) från hemkommunen avse ersättning för:

- undervisning
- lärverktyg
- elevhälsa
- måltider
- lokalkostnader
- administration
- mervärdesskatt

Grundbeloppet ska bestämmas efter samma grunder som kommunen tillämpar vid fördelning av resurser till den egna skolan. Grundbeloppet utgår från olika bidragsnivåer beroende på årskurs och verksamhet (förskoleklass, fritidshem osv.) Lönekompensation för 2026 ingår i grundbeloppet för de kommunala förskolorna. Alla totalbelopp är avrundade till närmaste tiotal kronor per elev och år om inte annat anges.

Kommunal ersättning 2026 exklusive genomsnittlig socioekonomisk ersättning

Verksamhet	Förskole-klass	Grundskola 1-3	Grundskola 4-6	Grundskola 7-9	Fritidshem	Fritidsklubb
Grundbelopp inkl lönekompensation och lokalkostnader	**95 230**	**104 700**	**110 250**	**116 650**	**43 200**	**25 760**

Interkommunal ersättning 2026 exklusive genomsnittlig socioekonomisk ersättning

Verksamhet	Förskole-klass	Grundskola 1-3	Grundskola 4-6	Grundskola 7-9	Fritidshem	Fritidsklubb
Grundbelopp inkl lönekompensation och lokalkostnader	95 230	104 700	100 250	116 650	43 200	25 760
Administration 3%	2 860	3 140	3 310	3 500	1 300	770
Totalt	**98 090**	**107 840**	**113 550**	**120 150**	44 500	26 540
Grundbelopp efter avdrag avgiftsintäkt					**36 350**	**18 390**

Bidragsbelopp till fristående skola 2026 exklusive socioekonomisk ersättning

Verksamhet	Förskole-klass	Grundskola 1–3	Grundskola 4–6	Grundskola 7–9	Fritidshem	Fritidsklubb
Grundbelopp inkl lönekompensation och lokalkostnader	95 230	104 700	100 250	116 650	43 200	25 760
Administration 3%	2 860	3 140	3 310	3 500	1 300	770
Momsersättning 6%	5 890	6 470	6 810	7 210	2 670	1 590
Totalt	**103 970**	**114 310**	**120 370**	**127 360**	47 170	28 130
Grundbelopp efter avdrag avgiftsintäkt					**39 020**	**19 980**

Föräldraavgifter

Fristående verksamheter tar själva in sina föräldraavgifter. I Gnesta innebär det att grundbeloppet till fristående verksamheter reduceras med ett belopp motsvarande genomsnittlig avgift för fritidshemmens verksamheter i kommunen. Avgiftsreduceringen 2026 är 8 151 kronor/elev/år.

Socioekonomiskt bidrag

Socioekonomiskt bidrag kan utgå till förskoleklass och grundskola. Skolorna får ersättning utifrån den socioekonomiska strukturen i de olika skolorna. Ersättningen baseras på föräldrars utbildningsnivå, familjens biståndsbehov samt elevens utländska bakgrund. Index med dessa parametrar beräknas per skola av Statistiska centralbyrån (SCB). Socioekonomiska ersättningen ska kompensera för skolans kostnader relaterade till olika stödåtgärder för elever med inlärningssvårigheter som beror på språkliga eller sociala faktorer, till exempel undervisning i mindre grupper. Socioekonomiska bidraget ska syfta till alla elevers rätt att nå kunskapskraven.

För elever som går i kommunal eller fristående skola i Gnestas kommun erhåller respektive skola socioekonomisk ersättning utifrån modellen. Elever som går i annan kommuns kommunala eller fristående skola erhåller Gnesta kommuns genomsnittliga socioekonomiska ersättning. Kronor/elev/år.

Kommunala skolor	**Belopp**
Dansutskolan	2 787
Frejaskolan F-6 och 7-9	2 928
Kvarnbackaskolan	2 083
Welandersborgs skola	2 730

Friskola inom kommunen	**Belopp**	**Administration 3%**	**Moms 6%**	**Totalt**
Gnesta Waldorfskola	2 167	65	134	2 366

Utanför Gnesta kommun	**Belopp schablon**	**Administration 3%**	**Moms 6%**	**Totalt**
Interkommunal ersättning	2 815	84	0	2 899
Friskolor	2 815	84	174	3 073

Ersättning för lokalkostnader

Med lokalkostnader avses i första hand kostnader för hyra. Det innefattar också driftskostnader som t ex uppvärmning, renhållning och kapitalkostnader i form av ränta på lån. De fristående skolorna får bidrag för sin lokalkostnad per elev och år med det belopp som motsvaras av den genomsnittliga lokalkostnaden för den kommunala grundskolan och fritidsverksamheten. Bidraget grundar sig på den budgeterade genomsnittliga lokalkostnaden för kommunens grundskolelokaler och fritids det kommande verksamhetsåret. 2026 år lokalkostnader i snitt för grundskolan är 20 683 kr per elev och år. För fritids är lokalkostnaden i snitt 5 996 kr per elev och år.

Ersättning för administration

Ersättningen för administration består av ett schablonbelopp på tre procent på grundbeloppet och ersättning för lokalkostnader.

Ersättning för mervärdesskatt

För de fristående verksamheterna tillkommer en ersättning på det totala grundbeloppet med en schablonersättning om sex procent som kompensation för mervärdesskatt.

Tilläggsbelopp

Enligt 10 kap. 39 § skollagen (2010:800) ska tilläggsbelopp inom grundskolan lämnas för elever som har ett omfattande behov av särskilt stöd eller ska erbjudas modersmålsundervisning. Stödet ska vara kopplat till elevens särskilda behov och förutsättningar att kunna delta i verksamheten och det ska vara en extraordinär stödåtgärd som inte har koppling till den ordinarie verksamheten. Hemkommunen är inte skyldig att betala tilläggsbelopp för en elev i behov av särskilt stöd, om betydande eller ekonomiska svårigheter uppstår för kommunen.

Tilläggsbelopp för särskilt stöd söks av respektive rektor.

Ansökan om modersmålsundervisning görs av vårdnadshavaren till eleven och betalas ut efter beslut till den verksamhets som tillhandahåller elevens modersmålsundervisning. Uppgiften är kronor/elev/läsår.

Modersmålsundervisning	Undervisning	Läromedel	Totalt
Schablon	9 200	200	9 400

Barn- och elevpeng till kommunens egen anpassad grundskola 2026

Skolan tilldelas en peng per elev som är nivåindelad utifrån individens behov kronor/elev/år.

Verksamhet	Anpassad grundskola åk 1-9
- nivå 1	375 000
- nivå 2	469 000
- nivå 3	750 000

Interkommunal ersättning till andra kommuners anpassad grundskola 2026

Skolan tilldelas en peng per elev som är nivåindelad utifrån individens behov. Beloppen inkluderar administrationspåslag, kronor/elev/år.

Verksamhet	Anpassad grundskola åk 1-9
- nivå 1	386 200
- nivå 2	482 700
- nivå 3	772 400

Ersättning till fristående anpassad grundskola 2026

Skolan tilldelas en peng per elev som är nivåindelad utifrån individens behov. Beloppen inkluderar administrationspåslag och moms, kronor/elev/år.

Verksamhet	Anpassad grundskola åk 1-9
- nivå 1	409 400
- nivå 2	511 700
- nivå 3	818 800

Barn- och elevpeng till kommunens fritidshem i anpassad grundskola 2026

Skolan tilldelas en peng per elev som är nivåindelad utifrån individens behov, kronor/elev/år.

Verksamhet och nivå	Fritidshem elev anpassad grundskola 2026
- nivå 1	99 810
- nivå 2	126 100
- nivå 3	194 400

Interkommunal ersättning till andra kommuners fritidshem för elev i anpassad grundskola 2026

Skolan tilldelas en peng per elev som är nivåindelad utifrån individens behov. Beloppen är inklusive administrationspåslag, kronor/elev/år.

Verksamhet och nivå	Fritidshem elev anpassad grundskola 2026
- nivå 1	102 800
- nivå 2	129 900
- nivå 3	200 210

Ersättning till fristående fritidshem i anpassad grundskola 2026

Skolan tilldelas en peng per elev som är nivåindelad utifrån individens behov. Beloppen är inklusive administrationspåslag och moms, kronor/elev/år.

Verksamhet och nivå	Fritidshem elev anpassad grundskola 2025
- nivå 1	108 980
- nivå 2	137 700
- nivå 3	212 300

Gymnasiepeng

Gnesta kommun har ingen egen gymnasieskola och kan därmed endast förhålla sig till de programpriser som gäller för gymnasieelever inom samverkan eller riksprislistan.

Investeringar

Nyinvesteringar

Nyinvesteringar är de investeringar som görs för att skapa nya tillgångar eller utöka användningsområdet på befintliga tillgångar. För nyinvesteringar beslutas endast en ospecificerad ram. Nyinvesteringarna ianspråktas med objektsbeskrivning och ekonomisk konsekvensutredning för godkännande av kommunstyrelsen. Den kommungemensamma potten för nyinvesteringar är sökbar av respektive nämnd och uppgår till 17 mnkr 2026.

I nyinvesteringsramen för skattekollektivet reserveras särskilt 1 mnkr för upprustning/utveckling av lekplatser, förskole- och skolgårdar för tex extra lekutrustning. Summan avser ej underhåll som idag ligger under GFAB.s ansvarsområde.

Reinvesteringar

Reinvesteringar avser generellt planerat utbyte eller uppdatering av befintliga tillgångar och generar ingen tillkommande driftsbudget.

Barn- och utbildningsnämndens reinvesteringsbudget fördelas enligt tabell nedan, beslutad i kommunens Framtidsplan för 2026-2028.

Barn och utbildningsnämnden (mnkr)	2026	2027	2028
BoU IT och digital lärmiljö	**1,15**	**1,15**	**1,15**
Förskola	0,15	0,15	0,15
Grundskola inkl. Fritidshem	0,8	0,8	0,8
KAA	0,05	0,05	0,05
Kulturskola/Fritidsgård	0,1	0,1	0,1
Anpassad grundskola	0,05	0,05	0,05
BoU Inventarier och möbler	**1,5**	**1,5**	**1,5**
Förskola	0,3	0,3	0,3
Grundskola	0,6	0,6	0,6
Specialsalar och matsalar	0,3	0,3	0,3
Kosten	0,1	0,1	0,1
Kulturskola	0,1	0,1	0,1
Anpassad grundskola	0,05	0,05	0,05
Fritidsgård	0,05	0,05	0,05
Totalt Reinvesteringar Barn- och utbildningsnämnden	**2,65**	**2,65**	**2,65**

BOU IT OCH DIGITAL LÄRMILJÖ
Nedan beskrivs den del av utrustningen som behöver uppdateras, bytas ut etc. för att hålla en hög digital kvalitet.

FÖRSKOLA
Förskolan har 28 avdelningar. För att hålla en god kvalitet och uppdateringar inom digitala arbetsverktyg bör dessa förnyas med en intervall på 3 år. Det gäller laptop till pedagoger och avdelningar.

Avdelningarna på förskolan använder i dagsläget bärbara projektorer för att projicera upp innehåll på väggar eller tavlor och dessa behöver förnyas med ett intervall på 3 år.

Ipad leasas i dagsläget under 1:1-satsningen

Reinvesteringsbehov per år: 0,15 mnkr

GRUNDSKOLA INKL. FRITIDSHEM
Grundskolan har ca 60 lärosalar och det finns ett fritidshem/fritidsklubb per grundskola F-6. För de flesta lärosalar så används både interaktiva bildskärmar och bildskärmar för att undervisa i lärosalarna. Interaktiva bildskärmar och bildskärmarna (Digital utrustning klassrum) behövs förnyas med en intervall på 7–10 år för att upprätthålla en god kvalitét.

Pedagogerna och lärare i grundskolan använder sig utav digitala arbetsverktyg som behöver förnyas med en intervall på var tredje år för att upprätthålla en god kvalitét.

Ipad och elevdatorer leasas i dagsläget under 1:1-satsningen.

Reinvesteringsbehov per år: 0,8 mnkr

KOMMUNALT AKTIVITETSANSVAR(KAA)
Pedagogerna i KAA använder sig utav digitala arbetsverktyg som behöver förnyas med en intervall på var tredje år för att upprätthålla en god kvalitét.

Reinvesteringsbehov per år: 0,05 mnkr

KULTURSKOLA/FRITIDSGÅRD
Arbetsverktyg behöver förnyas med en intervall på var tredje år för att upprätthålla en god kvalitét.

Reinvesteringsbehov per år: 0,1 mnkr

ANPASSAD GRUNDSKOLA
Pedagogerna och lärare i grundskolan använder sig utav digitala arbetsverktyg som behöver förnyas med en intervall på var tredje år för att upprätthålla en god kvalitét. Eleverna ska ha individuellt anpassade digitala verktyg.

Reinvesteringsbehov per år: 0,05 mnkr

BOU INVENTARIER OCH MÖBLER

FÖRSKOLA
Förskolan har 28 avdelningar. För att hålla en god kvalitet på inventarierna bör de förnyas med en intervall på 10 år. Inventarierna på en avdelning kostar ca 100 tkr.

Reinvesteringsbehov per år: 0,3 mnkr

GRUNDSKOLA
Lärosalar

Grundskolan har ca 60 lärosalar. För att hålla en god kvalitet på inventarierna bör de förnyas med en intervall på 10 år. En lärosal med bänkar, stolar, förvaring och övrig inredning kostar cirka 100 tkr.

Reinvesteringsbehov per år: 0,6 mnkr

Specialsalar och matsalar

För att hålla en god kvalitet på inventarierna bör de förnyas med en intervall på 10 år. Vid större renoveringar kommer äskning ske som nyinvestering.

Reinvesteringsbehov per år: 0,3 mnkr

KOSTEN
Förbrukningsinventarier enligt gränsdragningslistan mot GFAB. Förnyas vid behov.

Reinvesteringsbehov per år: 0,1 mnkr

KULTURSKOLA
Lärosalar, inventarier, IT och instrument för verksamhet: För att hålla en god kvalitet på inventarierna bör de förnyas med en intervall på 10 år.

Reinvesteringsbehov per år:0 ,1 mnkr

ANPASSAD GRUNDSKOLA
Lärosalar och övriga salar: För att hålla en god kvalitet på inventarierna bör de förnyas med en intervall på 10 år.

Reinvesteringsbehov per år: 0,05 mnkr

FRITIDSGÅRD
Lokaler och inventarier för verksamhet: För att hålla en god kvalitet på inventarierna bör de förnyas med en intervall på 10 år. Det år fritidsgården flyttas ökar investeringbehovet.

Reinvesteringsbehov per år: 0,05 mnkr